

سه شنبه ۱۶ اردیبهشت ۹۳

ار دی بهشت

27th Tehran
International
Book Fair

کتابخوان

نشریه روزانه
بیست و هفتمین
نمایشگاه بین‌المللی

■ تقدیر رئیس نمایشگاه از دو وزیر اهل قلم

■ امیرزاده: کاهش تخلفات ناشران در نمایشگاه امسال

■ میرزایی: افتتاح سالن ترجمه، رویداد بزرگ نمایشگاه

■ روایت نامگذاری روز ملی خلیج فارس

■ ممیزی را قبول داریم، اما کیفیتش مهم است

کتاب؛ کالای فرهنگی سودمند

علی عسگری، مدیر عامل خبرگزاری مهر

نسبت میان اقتصاد و فرهنگ در مکاتب فکری گوناگون موضوعی مهم، چالش برانگیز و پردامنه است و بسته به اینکه اصالت با کدام یک باشد، نظام مهندسی فرهنگی جامعه و تعامل این دو شکل می‌گیرد. این تفاوت نگاه به ویژه در حوزه کالاهای فرهنگی می‌تواند به تولید محصولات سودمند و مناسب یا غیر آن بینجامد.

در نگاه اول کتاب یک کالای فرهنگی اساسی و مورد نیاز است. کالا محصولی است که در نظام عرضه و تقاضا قرار می‌گیرد و ارزش افزوده اقتصادی می‌یابد و به عبارت دیگر قابلیت خرید و فروش پیدا می‌کند. کالای فرهنگی نیز محصولی است که تابع نظام عرضه و تقاضای فرهنگی است و ارزش اقتصادی پیدا می‌کند. تفاوت کالا و محصول فرهنگی نیز در همین است. اولی در نظام بازار قرار می‌گیرد و بنابراین با مخاطب ارتباط اقتصادی برقرار می‌کند و دومی با زتاب دهنده اندیشه و باوری خاص و هدف آن، انتقال پیام مشخص فرهنگی است. با این تعریف، در نظام فکری ما کتاب، هم کالای فرهنگی و هم محصول فرهنگی است و به همین سبب ارزشی مضاعف دارد. به طور طبیعی در مباحث اقتصاد فرهنگ، تلاش ما همواره بر این است تا ارزش کالای فرهنگی را مورد بررسی قرار دهیم، چرا که اساسا روش‌های ارزش گذاری بر محصولات فرهنگی تابع فرایندهای پیچیده و کاملاً سلیقه‌ای است و به همین سبب نمی‌توان به روشنی در مورد ارزش اقتصادی آنها بحث کرد.

در برخی مطالعات با محوریت بازاریابی فرهنگی، در مورد روش‌های ارزش گذاری بر کالاهای فرهنگی و هنری، شش مولفه پیشنهاد شده است که عبارتند از:

- ارزش زیبایی شناختی شامل زیبایی، فرم و هماهنگی
- ارزش معنوی شامل ارزش‌های مذهبی یا روحانی
- ارزش اجتماعی متضمن حس هویت
- ارزش تاریخی با زتاب دهنده شرایط تاریخی زمان تولید یا آفرینش آن
- ارزش نمادین به عنوان یک معنای فرهنگی
- ارزش اصالت به گونه‌ای که منحصر به فرد قلمداد شود.

پس در زمینه ارزش گذاری کالاهایی چون کتاب، تنها ارزش اقتصادی آنها مدنظر نیست و ارزش معنوی، اجتماعی یا تاریخی آن را هم باید در نظر آورد. علاوه بر این به دلیل همین ارزش فرهنگی کتاب، دولت‌ها در عرصه تجارت بین‌المللی آن با حمایت‌های مستقیم و دخالت در بازار، تفاوت معناداری میان این کالا با سایر کالاهای فرهنگی ایجاد کرده‌اند.

موضوع مهم دیگر در تمایز کالاهای فرهنگی با سایر کالاهای به اهمیت آنها در حفظ هویت فرهنگی و اشاعه فرهنگ ملی بازمی‌گردد که با وجود ارزش اقتصادی متفاوت در نگاه حاکمیت‌ها با ارزش تر جلوه می‌نماید. پس هر چند این کالاهای به ویژه کتاب با سایر کالاهای جهت اقتصادی برابر نیستند اما دولت‌ها و بخش خصوصی در نظام بازار ناچار به ارزش گذاری و ایجاد رونق در داد و ستد آنها هستند. بنابراین در اغلب نظام‌های سیاسی با گرایش‌های فکری متفاوت، کتاب به دلیل ارزش خاص معنوی و فرهنگی آن همواره از سوی مردم و حاکمیت‌ها مورد حمایت قرار گرفته و به عنوان کالای فرهنگی سودمند و حافظ نظام ارزشی و هویت ملی معرفی شده است.

در کشور ما و به ویژه پس از انقلاب اسلامی توجه به ارزش معنوی کتاب همواره مدنظر بوده اما متأسفانه به ارزش کالایی آن کمتر توجه شده و کتاب‌هایی که علاوه بر کارکرد فرهنگی، ارزش افزوده اقتصادی داشته باشند، کمتر تولید شده‌اند.

چنان که رهبر فرزانه انقلاب فرمودند اقتصاد بدون فرهنگ نه ممکن است و نه مفید، سال اقتصاد و فرهنگ فرصت مناسبی است تا نهادهای حاکمیتی جمهوری اسلامی ایران به دنبال یافتن راهکار مناسب اقتصادی سازی حوزه نشر در کنار حفظ ارزش‌های معنوی و فرهنگی این حوزه باشند.

نمایشگاه کتاب تهران نیز اگر به دنبال چنین هدفی است باید با همفکری ناشران محترم به یک جمع‌بندی روشن از وضع کنونی بازار کتاب رسیده و با ارائه راهکارهای مفید و لازم برای رونق آن همراه و همفکر دولت محترم باشد و اگر چنین برنامه و تدبیری در نگاه مسئولان محترم نباشد...

تازه‌ترین کتاب‌های وزارت خارجه رونمایی شد

تقدیر رئیس نمایشگاه از دو وزیر اهل قلم

امور خارجه فعالیت کرده‌ام، به طور تخصصی بر حوزه کشورهای آمریکا و اروپا و منطقه CIS متمرکز بوده‌ام و بیشتر مسائل کشورهای این حوزه را پیگیری کرده‌ام. کتاب‌های قبلی‌ام نیز اکثراً به رویدادهای اروپا و تحولات آمریکا و فروپاشی شوروی سابق و مسائل متعددی که در کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز بود، می‌پرداخت. اما از زمانی که تحولات خاورمیانه که رهبر معظم انقلاب از آن به عنوان «بیداری اسلامی» یاد کردند، به وجود آمد، این تحولات برای من آنقدر جالب بود که قسمتی از وقتم را گذاشتم تا این مسائل را دنبال کنم.

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با بیان اینکه «این تحولات هم از نظر سیاسی مهم است و هم می‌تواند توازن قوا را در منطقه به هم بزند» یادآور شد: البته آن زمان من فکر نمی‌کردم به این سرعت، تحول به این سمت حرکت کند. اخوان المسلمین می‌توانست بهتر از اینها عمل کند، ولی ما شاهد اشتباهات بسیار زیاد آنها به ویژه در مصر بودیم، مخصوصاً زمانی که بر سر کار آمدند؛ آنها نه توانستند انتظارات مردم خودشان را برآورده کنند و نه انتظارات مردم منطقه را و این باعث شد که تاثیر گذاری مصر در روند جدیدی که به وجود آمده بود، اندک شود و این حرکت از مسیر اصلی خود منحرف شد.

وی افزود: در این شرایط تصمیم گرفتم نتیجه مطالعات خودم را منتشر کنم که حاصل آن دو کتاب شد؛ کتابی که در سال گذشته در نمایشگاه کتاب تهران عرضه شد، «انقلاب و جنبش‌های خاورمیانه» بود که جنبه تحلیلی داشته و کمتر به وقایع نگاری پرداخته است. من برای نوشتن آن کتاب خیلی وقت گذاشتم و توصیه خودم به مخاطبان این است که اگر می‌خواهند در بین این دو کتاب، یکی را بخوانند، آن کتاب که سال گذشته عرضه شد، از نظر تحلیلی جامع‌تر است.

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات همچنین در بخش دیگری از سخنانش ضمن اعلام حمایت از تیم مذاکره کننده هسته‌ای گفت: بنده برخلاف برخی انتقادهایی که از تیم مذاکره کننده هسته‌ای می‌شود و به نظرم خارج از انصاف

رئیس نمایشگاه کتاب تهران از محمدجواد ظریف و محمود واعظی، دو وزیر دولت تدبیر و امید که روز گذشته از تازه‌ترین کتاب‌هایشان در این نمایشگاه رونمایی شد، تقدیر و ابراز امیدواری کرد: «این سنت حسنه بپاید و مشغله‌های آنها، مانع تالیف و تحقیق‌شان نباشد، چرا که این خود، مشوقی است برای اهل تحقیق که بدانند سیاستمداران برجسته هم، دور از کتاب نیستند.»

تازه‌ترین کتاب‌های وزارت امور خارجه دوشنبه ۱۵ اردیبهشت) با حضور محمود واعظی و وزیر ارتباطات، فناوری و اطلاعات، هادی سلیمان‌پور، رئیس مرکز آموزش و پژوهش‌های بین‌المللی وزارت امور خارجه و سیدعباس صالحی، رئیس بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در طبقه دوم شبستان مصلای بزرگ امام خمینی (ره) برگزار شد.

واعظی در این مراسم با ابراز خوشحالی از حضور در نمایشگاه کتاب تهران گفت: بحث کتاب و کتابخوانی همیشه برای کسانی که به دنبال حقیقت هستند، مهم بوده است. چه کسانی که کتاب می‌نویسند و تحقیق می‌کنند و چه خوانندگان، هر دو از این فضا بهره می‌برند و نمایشگاه کتاب که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از سالیان طولانی عهده‌دار برگزاری آن بوده، اقدام ارزنده‌ای است.

وی افزود: ۲۷ سال پیش وقتی که برای اولین بار قرار شد نمایشگاه کتاب تهران برگزار شود، چشم‌انداز آن اینگونه نبود و من خوشحالم که می‌بینم این نمایشگاه هر سال نسبت به سال قبل کامل‌تر و تقریباً جامع‌تر شده و باید از همه عزیزی که برای پیشبرد این کار بزرگ تلاش کرده‌اند، تشکر و قدر دانی شود. من در مصاحبه‌ها و گزارش‌هایی که این روزها منعکس می‌شود، اظهار رضایت از نمایشگاه را شاهد هستم و این نشان دهنده این است که دوستان و همکاران ما در وزارت ارشاد، برنامه‌ریزی خوبی برای این نمایشگاه داشته‌اند.

واعظی که کتاب «انقلاب و تحولات سیاسی در خاورمیانه» به قلم او، یکی از کتاب‌هایی بود که از آن رونمایی شد، در این باره هم گفت: من در حدود ۲۹ سالگی که در حوزه

رئیس شورای شهر در بازدید از نمایشگاه مطرح کرد

روایت نامگذاری روز ملی خلیج فارس

سالن خلیج فارس در بیست و هفتمین دوره نمایشگاه کتاب، نشست‌های متعددی را با موضوع خلیج فارس برگزار می‌کند. دیروز در نشستی با عنوان نامگذاری روز خلیج فارس، احمد مسجد جامعی، رئیس شورای شهر تهران از فعالیت‌هایش در دوران تصدی وزارت فرهنگ و ارشاد و اسلامی برای نامگذاری روزی به نام «خلیج فارس» در تقویم کشور سخن گفت.

وزیر اسبق ارشاد در این باره اشاره کرد: در آن سال‌ها نشریه نشنال جئوگرافی و شبکه تلویزیونی الجزیره اقدام به جعل عنوان خلیج فارس کردند. ما نسبت به این موضوع واکنش نشان دادیم و در نمایشگاه کتاب برنامه‌های ویژه‌ای را برای خلیج فارس اجرا کردیم. از آن جمله یک‌صد نقشه تاریخی از سده‌های پیشین که بر نام خلیج فارس تصریح داشت گردآوری شد و در یک غرفه به نمایش درآمد که با اقبال مردم روبرو شد.

مسجد جامعی تصریح کرد: همچنین مسابقه‌ای درباره خلیج فارس برگزار کردیم که مردم در اعتراض به جعل نام خلیج فارس از این برنامه استقبال گسترده‌ای داشتند. هماهنگ با این اقدامات در یکی از شماره‌های کتاب ماه تاریخ و جغرافیا یک ویژه‌نامه مفصل و تحقیقی درباره تاریخ خلیج فارس منتشر شد. با این واکنش‌ها نشنال جئوگرافی و شبکه تلویزیونی الجزیره دیگر اقدام به جعل نام خلیج فارس نکردند و آن اشتباه فاحش تکرار نشد. در گرماگرم این اقدام‌ها برای زنده نگه داشتن نام خلیج فارس در اذهان عمومی، پیشنهادهایی نیز مبنی بر نامگذاری روزی به نام خلیج فارس در تقویم مطرح شد.

به گفته او چهره‌های مطرحی از استادان ایران‌شناسی ایرانی و غربی در نامه‌ای ضمن دفاع از اخراج نماینده نشنال جئوگرافی از ایران، خواستار نامگذاری روزی به نام خلیج فارس شدند و پس از دریافت پیشنهادهای مختلف برای انتخاب این روز، توافق شد روز خروج نیروهای پرتهالی از بندر بوشهر به عنوان روز خلیج فارس در تقویم کشور ثبت شود. به این ترتیب با بررسی‌های انجام شده معلوم شد روز دهم اردیبهشت‌ماه سالروز خروج نیروهای اشغالگر پرتهالی از خاک ایران است.

در ادامه، جواد صفی‌نژاد، استاد دانشگاه گفت: بر اساس نقشه‌های بازمانده از سده‌های پیش - که در شمار قدیمی‌ترین سندهاست - نام دریای جنوب ایران از روزگاران قدیم دریای فارس بوده است. از جمله در نقشه‌های کتاب مسالک الممالک اسطخری به وضوح بر این نکته تأکید شده است. این کتاب از جمله اسناد بسیار قدیمی در جغرافیا به شمار می‌آید.

دکتر صفورابرومند دیگر سخنران این نشست هم به مرور اسناد مهم تاریخی قرن ۱۸ و نقش آنها در مطالعات خلیج فارس پرداخت. او بر اهمیت این اسناد تأکید کرد و گفت: «بخش عمده‌ای از این اسناد مربوط به دستگاه خارجه بریتانیاست. در این اسناد گزارش‌های متعددی درباره اهمیت ویژه و حیاتی خلیج فارس در تجارت آورده شده است. این اسناد بر نام خلیج فارس تصریح دارد و در آنها از حق مالکیت ایران سخن به میان آمده است. اسناد یاد شده تاکنون بارها منتشر شده و با مطالعه و پژوهش‌های تازه می‌توان پژوهش‌های گسترده‌تر و بیشتری مبنی بر دفاع از نام خلیج فارس را پیش کشید.»

پیشتر در این سالن دکتر ناصر تکمیل‌همایون با موضوع «نام و نشان خلیج فارس در سیر تاریخ» سخنرانی کرده است.

صالحی: حضور من در این برنامه به پاس تشکر و سپاس از دو وزیر دولت است که اهل تدبیر و امید و البته کتابت هستند و امیدوارم این سنت بیاید و کارهای اجرایی و مدیریتی بازدارنده تالیف و تحقیق عزیزان نباشد و ما همچنان شاهد آثاری از دکتر واعظی و دکتر ظریف باشیم

فکری، توان محاسبه‌گری و سنجش بازیگران از جمله مسائلی است که در این فصل مد نظر قرار گرفته که اهمیت نقش دیپلماسی را از زاویه فرهنگی بیان می‌کند؛ چیزی که به خوبی در تیم دیپلماسی هسته‌ای می‌بینیم که متانت، ادب و قدرت مانور و خیلی چیزهای دیگر را لحاظ می‌کنند.

معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ادامه داد: کتاب «انقلاب و تحول سیاسی در خاور میانه» نوشته آقای واعظی هم گرچه یک پرناتز جاندان است مطالعات سیاسی ایشان است، اما یک پرناتز جاندان است و مطالعه‌ای موردی در حوزه انقلاب‌های عربی با یک رویکرد آسیب‌شناسی اندیشمندانه است؛ اینکه بازیگران خارجی در این زمینه چه می‌کنند و ترکیب این نقش‌های چندگانه، جریان انقلاب‌ها را پدید آورده‌اند.

صالحی در پایان سخنانش گفت: هر دوی این کتاب‌ها مفید است و من در همین فرصت از آنها استفاده کردم و از آقای واعظی و آقای ظریف - که البته حضور ندارند اما احتمالاً این سخن هم به گوش ایشان می‌رسد - می‌خواهم که این راه را ادامه دهند.

در این مراسم همچنین هادی سلیمان‌پور، رئیس مرکز آموزش و پژوهش‌های بین‌المللی وزارت خارجه در سخنانی گزارشی از فعالیت‌های این مرکز در حوزه نشر کتاب‌های وزارت امور خارجه ارائه کرد و گفت: در حال حاضر ۴۰۰ عنوان کتاب چاپی و ۱۸ عنوان کتاب الکترونیک از سوی این مرکز منتشر شده که در نمایشگاه امسال کتاب تهران به معرض دید گذاشته شده است.

در پایان این برنامه از ۱۲ عنوان کتاب تازه وزارت امور خارجه به شرح ذیل رونمایی شد:

دیپلماسی چند جانبه (محمد جواد ظریف و سید محمد کاظم سجادی‌پور)، انقلاب و تحول سیاسی در خاور میانه (محمود واعظی)، گفتگوی تمدنی تاریخی ایران و ترکیه (سید علی موجانی و محمد چگینی)، ناکارآمدی طرح خاور میانه بزرگ در خیزش بیداری اسلامی (حسین امیر عبداللهیان)، فرهنگ دیپلماسی و روابط بین‌الملل (غلامرضا علی‌بابایی)، منطقه‌گرایی و روابط بین‌الملل (ترجمه الهه کولایی)، آسیا و آمریکای لاتین؛ روابط سیاسی، اقتصادی و چند جانبه (ترجمه ناصر ملکی)، فهرست نسخ خطی فارسی تخصصی (اکرم مسعودی)، نظریه سیاست بین‌الملل (ترجمه چگینی‌زاده و داریوش متحد)، نه سفید و نه سیاه؛ خاطرات و گزارش‌های مأموریت در سازمان ملل متحد (محمد هادی نژادحسینیان)، تاریخ روابط ایران و پاکستان (غلامرضا علی‌بابایی) و تعامل منطقه‌ای، ملی و جهانی (حسین نصیری).

است و بیشتر جنبه سیاسی دارد و زحمات این دوستان عزیز را تخریب می‌کند، معتقدم کاری که انجام شده، کار بزرگی بوده و هست و ما امروز شاهد این هستیم که مردم ما، کشور ما و انقلاب ما، احترام و عزت قبلی خودشان را دوباره کسب کرده‌اند.

وی با بیان اینکه «به ظاهر هیچ تحولی در تحریم‌ها برای رفت و آمد مقامات غربی به وجود نیامده است، اما تمایل آنها برای حضور در ایران و گفت و گو با مقامات کشورمان زیاد شده است» گفت: آنچه ما در مذاکرات شاهدش بودیم، همه ناشی از حمایت مقام معظم رهبری، تصمیم ریاست محترم جمهوری و در خط مقدم، هوشیاری و ذکاوت آقای ظریف است و من به عنوان کسی که عمرم را در وزارت خارجه گذرانده‌ام، باید بگویم آنچه امروز به دست آمده، بسیار بزرگ است. به امید روزی که این تحریم‌های ظالمانه برداشته شود.

■ صالحی: برگزاری ۲۵۰ نشست در نمایشگاه، یعنی یک آکادمی سیار

در این مراسم، همچنین سید عباس صالحی، معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس بیست

و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در سخنانی گفت: حضور من در این برنامه به پاس تشکر و سپاس از دو وزیر دولت تدبیر و امید است که اهل تدبیر و امید و البته کتابت هستند و امیدوارم این سنت بیاید و کارهای اجرایی و مدیریتی بازدارنده تالیف و تحقیق عزیزان نباشد و ما همچنان شاهد آثاری از دکتر واعظی و دکتر ظریف باشیم، چرا که این خود مشوقی است برای اهل تحقیق که سیاستمداران برجسته کشور، دور از کتاب نیستند.

رئیس نمایشگاه کتاب تهران یکی از کارکردهای علمی این رویداد فرهنگی را برگزاری نشست‌های تخصصی در حوزه کتاب برشمرد و ابراز امیدواری کرد که برگزاری بیش از ۲۵۰ نشست تخصصی که خود یک آکادمی سیار است، می‌تواند در ارتقای سطح علمی نمایشگاه کتاب تهران موثر باشد.

وی سپس به دو کتاب تالیفی وزرای ارتباطات و فناوری اطلاعات و امور خارجه که در این نشست‌ها از آنها رونمایی شد، اشاره کرد و گفت: در کتاب «دیپلماسی چند جانبه» آقای ظریف، به بحث اهمیت دیپلماسی چند جانبه پرداخته شده است. این کتاب فصل خیلی جالبی دارد و آن فرهنگ دیپلماسی چند جانبه است که در آن به این نکته اشاره شده که فرهنگ شفاهی به اندازه فرهنگ مکتوب و اسناد مکتوب اهمیت دارد. احترام و ادب، ایجاد توازن در توان‌های مختلف، ترکیب

مدیر کمیته رسیدگی به
تخلفات ناشران اعلام کرد:

کاهش تخلفات ناشران در نمایشگاه امسال

تشخیص داد که شایک مربوط به کتاب‌های عرضه شده از سوی این ناشر تقلبی بوده است.

به گفته وی و بر اساس رای صادره، این شرکت از ادامه حضور در نمایشگاه امسال و تمامی نمایشگاه‌های کتاب در سال‌های آینده محروم شد. همچنین بنا بر این رای، عنداللزوم برای اتخاذ تصمیم بعدی، پرونده مربوطه به دفتر حقوقی و امور مالکیت معنوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ارسال و مراتب تخلف از طریق انجمن فرهنگی ناشران بین الملل ایران به مراکز دانشگاهی اعلام خواهد شد.

امیرزاده در خصوص دیگر رای صادره در مورد تخلفات صورت گرفته در بخش بین الملل نمایشگاه کتاب تهران گفت: یکی از شرکت‌هایی که به نمایندگی از شرکت «الزور»، که ماهیتی هلندی دارد اما در واقع یک شرکت چند ملیتی در عرصه نشر کتاب است و در نمایشگاه حضور دارد، به دلیل عرضه و فروش کتاب‌های تکثیر شده غیر مجاز (افست) متخلف شناخته شد.

بر اساس گزارش واصله، شرکت مزبور با وجود ضوابط ابلاغی، اقدام به عرضه و فروش برخی کتاب‌های افست شده و صدور صورتحساب‌های کلان بعضاً تا ۳۶۰ هزار تومان برای تنها یک عنوان کتاب و وعده تحویل کتاب‌ها به متقاضیان پس از نمایشگاه کرده است.

رئیس کمیته رسیدگی به تخلفات ناشران تاکید کرد: بر اساس رای صادره، غرفه مربوط به این شرکت تا پایان نمایشگاه امسال کتاب تهران تعطیل خواهد شد و این شرکت از حضور در نمایشگاه کتاب تهران در سال آینده محروم خواهد بود. همچنین با توجه به اینکه این شرکت به صورت انحصاری نمایندگی ناشر اصلی این کتاب‌ها (الزور) را عهده‌دار است، مقرر شده مراتب تخلف آن از طریق انجمن فرهنگی ناشران بین المللی ایران به ناشر اصلی اعلام شود.

وی گفت: غیر از این دو پرونده که منجر به صدور رای شده است، هفت پرونده دیگر در بخش بین الملل در مرحله تحقیقات قرار دارد و چنانچه در این بررسی تخلفی مشاهده شود، به منظور حفظ حقوق مردم و ناشران حرفه‌ای، با قاطعیت با این تخلفات برخورد خواهد شد. امیدوارم تا دوشنبه ۱۵ اردیبهشت در این خصوص به تصمیم نهایی برسیم.

امیرزاده در پایان با اشاره به عرضه بیش از ۳۰۰ هزار عنوان کتاب در بخش‌های مختلف این دوره از نمایشگاه کتاب تهران، این تخلفات را اندک خواند اما تاکید کرد: پذیرفتنی نیست که عده‌ای با انجام اقدامات غیر حرفه‌ای و غیرقانونی، حقوق مردم را نادیده بگیرند و ما برای حفظ حقوق مصرف‌کنندگان و نیز ناشران حرفه‌ای، قاطعانه با متخلفان برخورد می‌کنیم.

مدیر کمیته رسیدگی به تخلفات ناشران، جزئیات تخلفات صورت گرفته از سوی معدودی از ناشران در بخش‌های داخلی و خارجی نمایشگاه کتاب تهران را در ۵ روز نخست این نمایشگاه تشریح کرد.

همایون امیرزاده در نشست خبری در محل نمایشگاه کتاب تهران با اشاره به تقویت ابعاد نظارتی به منظور حفظ منافع مشترک مصرف‌کنندگان اصلی کتاب‌ها و نیز ناشران قانونمدار، اطمینان داد: هیچ بخشی از نمایشگاه بیست و هفتم از بازرسی‌های دقیق و مستمر و همگانی ناظران پنهان نمانده و هیچ متخلفی در این نمایشگاه حاشیه امنیت نخواهد داشت.

به گفته وی، تا روز ۱۴ اردیبهشت، ۲۲ رای در هیأت رسیدگی برای تخلفات ناشران صادر شده که از این تعداد ۱۵ رای برای اجرا ابلاغ شده و مابقی نیز در فرایند ابلاغ قرار گرفته است. در بخش ناشران داخلی ۲۰ رای صادر شده و تخلفات صورت گرفته هم عمدتاً ناظر بر ارائه کتب سایر ناشران، ارائه کتب بدون مجوز نشر یا بدون مجوز اعلام وصول و

نیز عرضه کتاب‌هایی است که سال انتشار آنها به قبل از ۸۷ برمی‌گردد.

به گفته وی و بنا بر آرای صادره، ۱۳ ناشر از حضور در تمامی نمایشگاه‌های استانی کتاب در سال ۹۳ و نیز از حضور در بیست و هشتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب در سال ۹۴ محروم شدند. در خصوص ۷ ناشر دیگر هم به تذکر، توبیخ و درج تخلف در پرونده و همچنین جمع‌آوری آثار غیر مجاز از غرفه‌شان اقدام شد.

امیرزاده همچنین از جمع‌آوری ۱۲ عنوان کتاب عمدتاً از بخش ناشران عمومی (شبستان) خبر داد و گفت:

این کتاب‌ها عموماً یا مجوز نشر و یا مجوز اعلام وصول نداشته‌اند.

وی همچنین از تعطیلی یک تادو روزه غرفه ناشران متخلف در نمایشگاه جاری خبر داد و در عین حال گفت: با توجه به عرضه بیش از ۳۰۰ هزار عنوان کتاب در نمایشگاه کتاب تهران، ۱۲ عنوان کتاب جمع‌آوری شده رقم بسیار ناچیزی است و این نشانه رعایت ضوابط نمایشگاه از سوی ناشران است.

امیرزاده همچنین با بیان اینکه این کمیته امسال برای اولین بار برای بررسی تخلفات بخش بین الملل به این حوزه ورود کرده، علت اصلی این اقدام را مطالبه جدی مدیر کمیته بین الملل نمایشگاه و انجمن فرهنگی ناشران بین الملل دانست و گفت: از بین ۲۲ رای که تاکنون صادر شده، ۲ رای مربوط به بخش بین الملل است.

مدیر کمیته رسیدگی به تخلفات ناشران گفت: یکی از شرکت‌هایی که نمایندگی یک ناشر خارجی را داشته، برخلاف ضوابط اعلامی، اقدام به عرضه کتب غیر اصلی و حتی کتاب‌های غیر واقعی، یعنی آثاری که در فهرست آثار ناشر اصلی نبوده، کرده است. هیأت بررسی کننده

بررسی کتاب «چهره اسلام در اروپای قرون میانه»

جنگ‌های صلیبی؛

نقطه عطف روابط اسلام و مسیحیت

تعامل و تقابل اسلام و مسیحیت همواره مورد بحث و نظرهای مختلفی بوده است. این موضوع بهانه‌ای شد تا کتاب «چهره اسلام در اروپای قرون میانه» نوشته ریچارد ویلیام ساترن در سرای اهل قلم نمایشگاه کتاب نقد و بررسی شود.

داریوش رحمانیان، استاد تاریخ دانشگاه تهران در این نشست با اشاره به دو نظریه عمده‌ای که درباره برخورد اسلام و مسیحیت وجود دارد، گفت: نظریه گفت‌وگوی تمدن‌ها میان اسلام و مسیحیت و نظریه ستیز تمدن‌ها که ساموئل هانتینگتون نظریه پرداز معروف آن است، دو نظریه مهم در این باره هستند که پیشینه آنها را می‌توان در دیدگاه‌های اروپاییان قرون وسطا پیگیری کرد.

وی درباره این کتاب بیان کرد: «چهره اسلام در اروپای قرون میانه» در سه فصل تدوین شده که فصل نخست به نظریه‌هایی که اروپاییان درباره اسلام و پیامبر (ص) دارند، می‌پردازد. نویسنده در فصل بعدی که دوره بصیرت و امید نام گرفته است، به معرفی سنت پژوهشی و علمی‌ای که به منظور شناخت اسلام پایه‌گذاری شد و همچنین نمایندگان آن می‌پردازد. در نیمه دوم سده ۱۲ با ترجمه قرآن به انگلیسی از سوی رابرت کتون، نقطه عطفی در پژوهش‌های اسلامی ایجاد شد و جریان تفحص و تحقیق درباره اسلام شکل گرفت.

این استاد دانشگاه با اشاره به فصل پایانی کتاب گفت: در این بخش به نامه‌ای از پاپ پیوس دوم خطاب به سلطان محمد فاتح، پادشاه عثمانی اشاره شده که در آن، پاپ از سلطان محمد دعوت کرد تا مسیحی شود. پاپ حتی در این نامه به این مساله اشاره می‌کند که اگر مسیحیت را نمی‌پذیری بدان که اسلام و مسیحیت پیوندهای بسیاری چون اعتقاد به پروردگار، روز آخرت و پیامبران الهی دارند که منطبق بر منطق قرآن است. به نظر من فصل خواندنی‌ترین فصل کتاب است.

عبدالله ناصری، یکی از مترجمان کتاب نیز در این نشست گفت: در سال‌های اخیر در حوزه جنگ‌های صلیبی پژوهش می‌کنم و دلیل آن نیز نقطه عطفی است که این دوران بر روابط مسلمانان و اروپاییان گذاشته و به نظر می‌رسد این مساله همچنان بر مناسبات دو گروه تاثیر گذار است. نویسنده این کتاب از استادان تاریخ و دارای آثاری چون «تکوین قرون وسطا»، «جامعه و کلیسا در قرون وسطا» و «تاریخ و تاریخ‌نگاران» است. این کتاب از روی ترجمه عربی آن به همت رضوان سید به فارسی برگردان شده که این مترجم لبنانی در حوزه مطالعات تطبیقی پژوهش می‌کند.

به گفته این استاد دانشگاه با برخوردهایی که در دوران جنگ صلیبی رخ داد، باورهای نادرستی که اروپاییان نسبت به پیامبر اسلام (ص) داشتند، تغییر کرد و از این دوران، اروپاییان پیامبر را به عنوان رسول صاحب شریعت قبول کردند که این مساله تاثیر بسیاری بر روابط آینده هر دو گروه گذاشت.

با مدیر کمیته فعالیت‌های علمی - فرهنگی و اهل قلم

افتتاح سالن ترجمه رویداد بزرگ نمایشگاه

نجفعلی میرزایی رئیس کمیته فعالیت‌های علمی - فرهنگی و اهل قلم با استناد به استقبال چهره‌های متعدد علمی و فرهنگی و علمای دینی از راه‌اندازی سالن ترجمه در بیست و هفتمین دوره نمایشگاه کتاب تهران می‌گوید: «بزرگ‌ترین رویداد نمایشگاه کتاب تهران، افتتاح سالن ترجمه بود.» او از فعالیت‌های مجموعه تحت مدیریت خود برای تقویت وجه نمایشگاهی نمایشگاه کتاب با ماسخن گفت. مشروح این مصاحبه را بخوانید.

زبان‌های دیگر را شناسایی کردیم. از این تعداد هشت هزار عنوان کتاب ترجمه شده را در سالن ترجمه در معرض دید همگان گذاشتیم. این ترجمه‌ها از زبان‌های مختلف انگلیسی، عربی، آلمانی، فرانسه و... گردآوری شده که این رویداد بسیار مهمی است. بسیاری از شخصیت‌های بزرگ تصریح داشتند که افتتاح سالن ترجمه بزرگ‌ترین رویداد نمایشگاه کتاب بیست و هفتم است. به دنبال راه‌اندازی سالن ترجمه در نمایشگاه کتاب، خانه ترجمه ایران از نهادهای زیر مجموعه خانه کتاب هم با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در نمایشگاه کتاب افتتاح شد.

ضمن اینکه برنامه‌ریزی کرده ایم تا کتاب‌های ارائه شده در سالن ترجمه، بعد از پایان نمایشگاه کتاب، در قالب نخستین کتابخانه تخصصی آثار ترجمه شده فارسی به زبان‌های دیگر قابل دسترسی باشند. همچنین خانه ترجمه کتاب ایران به تشکیل و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی قدرتمندی در حوزه ترجمه اقدام خواهد کرد. از طرفی به دنبال آن هستیم تا آثار ارزشمند فرهنگ جهانی را برای برگرداندن آنها به فارسی، در وب‌سایت خانه ترجمه به مترجمان ایرانی معرفی کنیم.

■ یکی از فعالیت‌های کمیته علمی - فرهنگی، راه‌اندازی سالن تولید علم بود. در این سالن چه اقدامی صورت گرفته است؟

بله، از دیگر اقدامات ما احداث سالن تولید علم است. در این سالن مهم‌ترین آثار علمی نشر یافته در سه سال اخیر را گردآوری کردیم. این سالن هم با اقبال نخبگان و اهالی علم و قلم روبرو شد. از بین ۱۸۰ هزار عنوان کتاب چاپ شده در سه سال گذشته، ما ده هزار عنوان کتاب را در بیست رده علمی - موضوعی در سالن تولید علم ارائه کرده ایم. این سالن حاوی آثار برگزیده نشر ایران در شکل تخصصی و موضوعی در حوزه علم است.

ما با همکاری پنج نهاد علم‌سنجی، وضعیت رشد کمی و کیفی نشر ایران در حوزه‌های علمی را در قالب اینفوگرافی نشان دادیم که در آن وضعیت علم و نشر ایران ارائه شده است. این شش موضوع از محورهای مهم فعالیت‌های کمیته علمی - فرهنگی و اهل قلم در نمایشگاه محسوب می‌شود. هم‌زمان با فعالیت نمایشگاه بیست و هفتم، نشریه کتاب هفته هم بعد از یک وقفه کوتاه فعالیت خود را با یک شکل جدید آغاز کرده است.

هم رسیدگی می‌شود. متناسب با برنامه‌ها و نام هر یک از روزهای نمایشگاه کتاب تیمی را به عنوان مسئول استقبال از نخبگان و مهمان‌ها در نظر گرفتیم، اعضای این تیم و سر تیم متناسب با مهمان‌ها انتخاب شده اند تا هم‌زمان با ورود نخبگان به مصلی به استقبال آنها بروند.

سرای ویژه نخبگان برنامه‌های ویژه‌ای برای استقبال از اندیشمندان و چهره‌های دانشگاهی با رتبه بالا تدارک دیده است. از نخستین روز نمایشگاه تا کنون بیش از پانصد نفر به سرای ویژه نخبگان آمده اند که همگی اهل قلم بودند. اجرای این برنامه بازتاب‌های بسیار خوبی داشته است. برای تسهیل خرید نخبگان هم بیش از چهل میلیون تومان بن خرید کتاب به نخبگان اهداء شده است.

برای اولین بار از ۵ هزار شخصیت علمی و دانشگاهی و نخبه برای بازدید از نمایشگاه کتاب از طریق ایمیل، دعوت‌نامه چاپی و تلفن همراه دعوت کرده ایم

■ برنامه دیگر کمیته فعالیت‌های علمی - فرهنگی، افتتاح سالن ترجمه بود. در این باره بگویید؟

بله، یکی از رویدادهای مهم و تاثیرگذار بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، افتتاح سالن ترجمه است. همیشه بر ترجمه از زبان‌های دیگر به فارسی تاکید شده و کمتر کسی به این فکر افتاده است که به ترجمه آثار فرهنگی و ادبیات و فلسفه ایرانی به زبان‌های دیگر بپردازد.

ما این کار را آغاز و بیش از بیست هزار اثر ترجمه شده فارسی به

■ چه فعالیت‌هایی برای تقویت وجه نمایشگاهی نمایشگاه کتاب انجام داده‌اید؟

برای تقویت وجه نمایشگاهی این دوره از نمایشگاه کتاب، در حوزه‌های اطلاع‌رسانی و راه‌اندازی سالن‌های جدید با هدف نمایش دستاوردهای علمی - فرهنگی فعالیت‌های متعددی انجام شده است. در این دوره امکانات اطلاع‌رسانی درباره کتاب و نمایشگاه دو برابر شده است.

برای اولین بار از ۵ هزار شخصیت علمی و دانشگاهی و نخبه از طریق ایمیل، دعوت‌نامه چاپی و ارسال پیامک برای بازدید از نمایشگاه کتاب دعوت کردیم. این حرکت با هدف اطلاع‌رسانی در مورد نمایشگاه کتاب بود. با انجام این گونه دعوت‌ها به نوعی چهره‌های علمی تکریم می‌شوند. نرم‌افزارهایی هم در حوزه اطلاع‌رسانی طراحی شد تا مردم به بانک‌های اطلاعاتی راحت‌تر دسترسی داشته باشند.

■ علاوه بر اطلاع‌رسانی، در بحث تکریم نخبگان چه اقداماتی صورت گرفت؟

در این بخش هم برای نخستین بار برنامه‌های ویژه‌ای در نظر گرفته شد و نخبگان درجه اول در حوزه‌های مختلف علمی - فرهنگی برای حضور در نشست سراها دعوت شدند. با نگاهی به فهرست برنامه‌ها و مهمان‌ها به کیفیت علمی برنامه‌ها پی می‌برید.

در این دوره نسبت به دوره‌های پیشین از شخصیت‌های علمی معروف‌تر و با درجه علمی بالاتری دعوت به عمل آمده است. سعی کرده ایم برنامه‌ها و نشست‌ها هم با موضوعات اساسی و تاثیرگذار و محتوایی عالی برگزار شوند.

هر یک از روزهای بیست و هفتمین دوره نمایشگاه کتاب را نامگذاری کردیم و سعی شده برنامه نشست‌ها هم متناسب با عنوان روزها تنظیم شود، اما از آنجایی که نخستین دوره نام‌گذاری روزها بود، این هماهنگی به طور کامل اجرا نشد.

البته سعی می‌کنیم در سال‌های آینده نشست‌های سرای اهل قلم متناسب با نام روزها برگزار شود. غیر از نامگذاری روزها، امسال سرای ویژه نخبگان را هم راه‌اندازی کردیم. در حالی که در سال‌های قبل در همان محل برگزاری نشست‌ها از مهمانان پذیرایی ساده‌ای به عمل می‌آمد، اما در این دوره برای تکریم اهل فکر و قلم، سرای ویژه نخبگان راه‌اندازی شد. همچنین در این سرا به مسائلی مانند بیمه، کارت ویژه اهل قلم و دیگر امور

در نشست‌های تخصصی بخش بین‌الملل نمایشگاه کتاب مطرح شد

تبادلات فکری و فرهنگی، نیاز امروز جامعه بین‌الملل

خوبی منتشر شود، در افغانستان ۳۰ درصد فروش می‌کند و مادام‌نیاز به دانش ایرانی داریم، زیرا با نمان فارسی است. اجمل عازم در پاسخ به سخنان شریعتی در خصوص ممنوعیت ورود کتاب به افغانستان گفت: در قانون گمرک افغانستان هیچ مالیاتی برای کتاب در نظر گرفته نشده است و ورود کتاب به این کشور آزاد است، فقط به کتاب‌هایی که به صورت غیرقانونی وارد می‌شوند، مالیات تعلق می‌گیرد.

■ **فرهنگ یک کشور با استفاده از ترجمه به جهان معرفی می‌شود**

نشست «نقش مترجم در انتقال ارزش‌های ملی ایران» با حضور غلامرضا آذری، استاد ارتباطات و دکتر میرجلال‌الدین کزازی، استاد ادبیات برگزار شد.

دکتر کزازی صحبت‌های خود را با اشاره به بزرگی نام خیام در جهان آغاز کرد و گفت: یکی از سخنورترین افراد ایرانی خیام است. با ترجمه سخنان وی به انگلیسی غوغایی به پا شد، به طوری که در کتابخانه کشتی عظیم تایتانیک نسخه‌های کتاب خیام دیده شده است، پس اگر آثار خیام ترجمه نمی‌شد، از کجا چنین آوازه‌ای به دست می‌آورد؟ وی افزود: داستان هزار و یک شب نیز به همین شکل و به یاری ترجمه از مرزهای کشور بیرون رفته است و توده مردم جهان، ایران را با این داستان می‌شناسند، پس در واقع فرهنگ یک کشور با استفاده از ترجمه به جهان معرفی می‌شود.

در قسمت دیگری از این نشست، غلامرضا آذری مهم‌ترین ویژگی‌های یک ترجمه خوب را که باعث انتقال میراث یک کشور به دنیا می‌شود، نام برد و گفت: این ویژگی‌ها محیط، پراکندگی، سلامت ترجمه، هدف ترجمه، شناخت متن و علاقه‌انگیزه هستند.

■ **«عبور از غبار» به نمایش درآمد**

نشست تخصصی سینمای افغانستان با شرکت سینماگران افغان و علاقه‌مندان به سینمای این کشور برگزار شد.

در این نشست محسن حسینی، کارگردان افغان درباره تاریخچه سینما در افغانستان و حسن نوری درباره وضعیت سینمای امروز افغانستان سخن گفتند. همچنین در این برنامه از سمیع عطایی، کارگردان فیلم مستند «کهن یادگار سرزمین آذر» و محمد انور بویا، تهیه‌کننده این فیلم تقدیر شد. در نهایت فیلم مستندی از بناهای تاریخی افغانستان به نام «عبور از غبار» به نمایش درآمد.

■ **عامل اصلی پیوند دهنده بین ایران و بوسنی، مذهب است**

ادیب بوکیچ، سفیر بوسنی و هرزگوین در نشست «نقش فرهنگ در ارتقای روابط اقتصادی بین دو کشور ایران و بوسنی و هرزگوین» گفت: در گذشته هر کدام از این دو کشور دارای مشکلاتی بودند اما امروزه هر دو به آرامش رسیده‌اند و امیدواریم بتوانیم پس از این ارتباط بیشتری با یکدیگر داشته باشیم.

وی تصریح کرد که عامل اصلی پیوند دهنده بین ایران و بوسنی، مذهب است، زیرا ۵۰ درصد مردم بوسنی مسلمان هستند.

«پژوهش از درگاه‌های نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای» و «نشست تخصصی استان‌شناسی استان مرکزی» از دیگر برنامه‌های بخش بین‌الملل نمایشگاه کتاب تهران در روز گذشته بود.

افغانستان بازار بالقوه‌ای برای کتاب‌های ایرانی است و با وجود تمام مشکلات قانونی موجود، اگر در ایران کتاب خوبی منتشر شود، در افغانستان ۳۰ درصد فروش می‌کند

بود که هر طور شده کتاب‌ها را به فضای علمی و دانشگاهی افغانستان وارد کنیم و در این راستا موفق شدیم در دانشگاه کابل نمایندگی‌های دائمی پایه‌گذاری کنیم که همین اتفاق منجر به آشنایی دانشجویان افغان با کتاب‌های ایرانی شد.

وی ادامه داد: علاقه‌مند بودیم کتاب‌ها را خود افغان‌ها وارد کنند و به دنبال این تصمیم در سال ۸۴ افغانستان شروع به واردات کتاب‌های ایرانی کرد.

در ادامه محمد ابراهیم شریعتی ضمن بیان تاریخچه‌ای از روابط ایران و افغانستان در حوزه کتاب گفت: در دهه ۴۰ شمسی کتاب‌های ایرانی با ۵۰ درصد تخفیف در افغانستان به فروش می‌رسید و این روند تا سال ۵۷ ادامه پیدا کرد. با روی کار آمدن دولت آقای کرزی تنها موضوعی که مورد توجه دولت قرار نگرفت، کتاب بود و امروز می‌بینیم ورود کتاب به افغانستان ممنوع است. کتاب‌ها به صورت قاچاق وارد می‌شوند و برای کتاب‌ها ۷ درصد مالیات در نظر گرفته می‌شود.

مدیر انتشارات عرفان با تأکید بر اینکه ۹۵ درصد کتاب‌های موجود در افغانستان، ایرانی است، افزود: افغانستان بازار بالقوه‌ای برای کتاب‌های ایرانی است و با وجود تمام مشکلات قانونی موجود، اگر در ایران کتاب

امروزه جوامعی که حرفی برای گفتن دارند، به دنبال تأثیرگذاری در دنیای بین‌الملل هستند، اما در کنار آن، هستند جوامعی که توانایی چندانی برای تأثیرگذاری ندارند و سعی می‌کنند از منابع فکری و فرهنگی دیگران بهره‌مند شوند. میراث فکری دنیای عرب، صادرات کتاب به افغانستان، نقش ترجمه در انتقال فرهنگ، نقش فرهنگ در روابط ایران و بوسنی و هرزگوین و اینکه چه فرهنگ و تفکری قدرت تأثیرگذاری دارد و کدام جامعه به فکر و فرهنگ کشورمان نیاز دارد، موضوعاتی بودند که روز گذشته در نشست‌های سرای اهل قلم بخش بین‌الملل از ابعاد گوناگون به آنها پرداخته شد.

■ **چرا ایران و جهان عرب نیاز به ارتباط دارند؟**

نشست تخصصی «ما و میراث فکری دنیای عرب» با حضور نصرالله آقاجانی، عضو هیأت علمی دانشگاه باقرالعلوم، محمد رضا وصفی، عضو هیأت علمی دانشگاه تهران، موسی بیدج، مترجم آثار عربی و نجفعلی میرزایی، مدیر خانه کتاب برگزار شد.

نصرالله آقاجانی سخنان خود را با اشاره به کتابی از حسن حنفی در خصوص اندیشه اسلامی در دنیای متجدد اینگونه شروع کرد: مهم‌ترین ویژگی میراث اسلامی این است که یک میراث قومی به شمار می‌رود و در مجموع به فهم‌مان از دین با توجه به نیازهایمان، میراث می‌گویند. وی ادامه داد: تجدد در دین به معنی جدایی دین و تجدد نیست، بلکه این دو ملازم یکدیگر هستند. در گذشته تجدد به اقتضای زمان خودش مطرح بود، در حال حاضر نیز تجدد به اقتضای زمانش وجود دارد. محمد رضا وصفی نیز با تأکید بر اینکه رابطه ما با میراث عرب به علت مذهب و زبان، رابطه امتناع است، اظهار داشت: این رابطه امتناع علاوه بر حوزه‌های علوم انسانی در سایر حوزه‌های دانشگاهی نیز وجود دارد و در کنار آن دیده می‌شود که جهان عرب با ذات خودش نیز رابطه امتناع دارد.

همچنین موسی بیدج، شاعر و مترجم آثار عربی با طرح سؤال «چرا باید با جهان عرب ارتباط داشته باشیم؟» تصریح کرد: قاعدتاً ما با جهان عرب از لحاظ جغرافیا، تاریخ و مهم‌تر از همه دین دارای اشتراک هستیم، ولی با وجود نیاز جامعه عرب به میراث ایران و نیاز جامعه ایران به میراث عرب، همت، عزم و اراده‌ای که بخواهد این میراث را منتقل کند، بسیار کم است. نجفعلی میرزایی نیز بابیان اینکه باور من این است که نخبگان و مدیران ایرانی عمق جهان عرب را در حوزه فکری نمی‌شناسند، افزود: جهان عرب در حوزه‌های مختلفی مانند حقوق در کشور مصر رشد و توسعه‌ای بیش از ایران دارد.

وی از نخبگان دعوت کرد که جهان عرب را به صورت آکادمیک و با مناسبات علمی و براساس زبان جدید عرب بشناسند، زیرا گسست تاریخی و معاصر ایران و عرب یک فاجعه است و تشکیل تمدن اسلامی بدون ائتلاف ایرانی-عربی امکان‌پذیر نیست.

■ **۹۵ درصد کتاب‌های افغانستان، ایرانی است**

«تجربه صادرات کتاب به افغانستان» در نشست تخصصی با حضور علی غلامی، مدیر سابق نمایندگی الهدی در کابل، محمد ابراهیم شریعتی، مدیر انتشارات عرفان، اجمل عازم، رئیس اتحادیه ناشران افغانستان و مدیر انتشارات عازم بررسی شد.

علی غلامی با اشاره به برنامه‌های سابق خود گفت: از برنامه‌های مالی

سجادی پرورده مکتب هزار ساله تعلیم و تعلم بود

مراسم یادبود دکتر سیدجعفر سجادی، استاد و مترجم فلسفه در سرای اهل قلم برگزار شد.

علی اوجبی، نویسنده و مترجم در این نشست با اشاره به تنوع دانش‌هایی که زنده یاد سجادی بر آنها احاطه داشت یادآور شد: کمتر کسی را می‌یابیم که هم با دانش‌های عقلی و نقلی آشنا باشد و هم با دانش‌های حوزوی.

او همچنین با اشاره به ترجمه‌های این استاد فلسفه گفت: نکته مهم آثار ایشان در انتخاب چهره‌های شاخص فلسفی و انتخاب آثار مهم برای ترجمه است. ترجمه آثار شیخ اشراق، فارابی و ابن رشد زمانی صورت گرفت که هیچ کس سراغ ترجمه آثار این فیلسوفان نرفته بود و دکتر سجادی با تیزبینی آثار این فلاسفه را ترجمه و راه را برای سایر پژوهشگران رشته فلسفه هموار کرد.

در ادامه این مراسم، سیدجواد طباطبایی، استاد فلسفه با اشاره به ترجمه‌های فلسفی دکتر سجادی یادآور شد: مهم‌ترین کاری که سجادی انجام داد ترجمه آثار مهمی در فلسفه بود که تا آن زمان ترجمه نشده بود. مثلاً فارابی در ایران خیلی خوانده نمی‌شد و شاید اگر این آثار ترجمه نشده بود، اهمیتی که امروزه فارابی و آثارش دارا هستند، هرگز درک و دریافت نمی‌شد. یا ترجمه‌های او از شیخ اشراق و ابن رشد ترجمه‌های بسیار مهمی هستند که سجادی با ترجمه این آثار، فهم فلسفه را بسیار آسان کرده است.

سیدعلی آل داوود نویسنده و مورخ نیز در این نشست دکتر سجادی را یکی از شخصیت‌های برجسته حوزه فلسفه و آثار عربی دانست که دارای پژوهش‌های ارزنده‌ای در این حوزه هاست.

او همچنین با اشاره به این موضوع که دکتر سجادی در سه رشته، کتاب خلق کرده است گفت: یکی از حوزه‌هایی که از او کتاب منتشر شده حوزه تصحیح است، با آنکه کارش تصحیح نبود اما نشان داد در این کار تجربه و دانش کافی به دست آورده است.

آل داوود رشته بعدی را که سجادی در آن تخصص داشت، ترجمه متون مهم فلسفی ذکر کرد و یادآور شد: دکتر سجادی متون مهم فلسفی را از عربی به فارسی ترجمه کرد؛ متونی که در آن زمان کسی به سراغ آنها نرفته بود. رشته سومی که او در آن فعالیت کرد رشته فرهنگ‌نویسی است، هر چند که این رشته امروز جذابیت زیادی دارد، اما در آن دوره کسی به این رشته اقبال نشان نمی‌داد. او به فرهنگ‌نویسی علاقه داشت و انصافاً کارهای مفیدی در این زمینه ارائه داده است.

علی بهرامیان، نویسنده و پژوهشگر نیز در این نشست گفت: دکتر سجادی پرورده یک مکتب هزار ساله تعلیم و تعلم بود و تمام کسانی که ما به آنها افتخار می‌کنیم از ابن سینا، فارابی، ملاصدرا تا اندیشمندان دوران معاصر همه دست‌پروردگان آن مکتب تعلیم و تعلم بوده‌اند. از این رو کتاب‌هایی که در آن دوره تدریس می‌شد چندمنظوره بود اما الان در تالیفات معاصران این موضوع بسیار کم دیده می‌شود.

سیدصادق سجادی، فرزند دکتر سجادی به عنوان آخرین سخنران این نشست نیز گفت: روزی از پدرم پرسیدم که چرا به فرهنگ اصطلاحات پرداخته‌اند ایشان در جواب گفت اصطلاحات کلامی و فلسفی فیلسوفان مختلف متفاوت است. هر کدام اصطلاحی را به کار می‌برند و این اغتشاش ذهنی موقع خواندن آنها می‌شود.

گزارشی از مراسم نکوداشت دو درگذشته صنعت نشر

مرگ در حسرت یک پروانه!

این شرایط سوخت و ساخت و در آخر، در اتاق و پشت میز ش در گذشت.

میرزایی افزود: نمی‌دانم چرا کارآفرینان نشر باید این همه ناملایمات را تحمل کنند.

این پژوهشگر و دوست زهرایی با اشاره به گزیده کار بودن و وسواس این ناشر فقید در کار نشر گفت: اگر کاری را می‌پذیرفت تمام امکانات و تخصص‌های دفترش را برای آن کار بسیج می‌کرد. ما شاهد بودیم که برای طراحی جلد کتاب «حافظ به سعی سایه» به آلمان سفر کرد و برای تهیه تصاویر کتاب «آشپزی از سیر تا پاپاز» چند بار سفره را می‌چید و برمی‌داشت تا عاقبت از نتیجه کار راضی می‌شد.

این دوست دیرین زهرایی روش بنیان گذار نشر کارنامه را در ویراستاری بی‌همتا خواند و از کار او پایه‌های طراحان در فرآیند تولید کتاب حرف زد.

میرزایی در پایان سخنانش با انتقاد از شرایطی که بر زهرایی رفت، گفت: چند ناشر این مسائل را می‌فهمند؟ این همه تجربه

و دانش با زهرایی به خاک رفت. ای کاش وقتی بود از او تجلیل می‌کردیم. سال‌ها چشم‌انتظار بود که لااقل پروانه نشرش به اسم خودش باشد ولی دریغ که عمرش کفاف نداد. کاش لااقل از پختگی و دانشش برای آموزش بهره می‌گرفتیم. او که عصاره جان خود را در محصولش عرضه می‌کرد چه جایگاهی در این بازار بزرگ داشت؟

در ادامه نشست دکتر پیروز مجتهدزاده از دوستان و همکاران زنده یاد عطایی گفت: هفتاد سال عمر کرده‌ام و در همه این ایام گله‌هایی شنیدم ولی هرگز ندیدم قدمی برای رفع مشکلات برداشته شود.

این استاد دانشگاه افزود: در کشور ما علوم انسانی اساساً علم محسوب نمی‌شود. در همه جای دنیا و کهکشان ۲+۲ می‌شود ۴ ولی در ایران همه چیز متفاوت است! کسانی هم که باید قدر زهرایی و عطایی را می‌دانستند، محصول همین جامعه‌اند.

مجتهدزاده به سابقه آشنایی‌اش با زنده یاد عطایی اشاره کرد و گفت: عطایی دینی به گردن من دارد. وقتی در بیست و سه سالگی اولین کتابم را نوشتم، پیش هر ناشری رفتم با دیدن قیافه‌ام، مرا بیرون کرد. ولی وقتی به انتشارات عطایی رفتم، با انسانی محترم آشنا شدم که جوانی من را دریافت و کتابم را چاپ کرد و امروز هر چه دارم از کنار چاپ همان اولین کتاب است. اگر آن روز عطایی کتابم را چاپ نمی‌کرد مطمئن باشید امروز یک بساز بفروش بودم.

در ادامه فرید مرادی سروبراستار انتشارات نگاه، به ذکر برخی ویژگی‌های حرفه‌ای کار محمد زهرایی پرداخت و بهروز عطایی فرازهایی از زندگانی پدر خود را بازگو کرد.

مؤسسه خانه کتاب در ادامه برنامه‌های سرای اهل قلم و به بهانه یادکرد از درگذشتگان صنعت نشر، روز گذشته میزبان جمعی از استادان دانشگاه و پژوهشگران حوزه کتاب بود تا یاد محمد زهرایی، بنیان‌گذار نشر کارنامه و احمد عطایی، بنیان‌گذار نشر عطایی را گرامی بدارد.

در آغاز این نشست، بهروز عطایی فرزند زنده یاد عطایی گفت: سعی کردیم این مجلس، مجلسی خودمانی باشد و خاطراتی از این دو بزرگوار روایت شود.

وی به سابقه آشنایی مرحوم زهرایی و زنده یاد عطایی هم اشاره کرد و گفت: در دوران دبیرستان که پیش پدر کار می‌کردم به خاطر دارم که شادروان زهرایی در مشهد بودند و از دور بین ایشان و پدر همکاری‌هایی بود. بعدها وقتی آقای زهرایی به تهران آمدند و به یکی از افتخارات صنعت نشر تبدیل شدند، این همکاری به دوستی و حتی رفت و آمد خانوادگی تبدیل شد. در ادامه این نشست روزبه زهرایی، فرزند زنده یاد زهرایی درباره کار سختی که نشر کارنامه پیش رو دارد گفت: نبود پدرم

و ادامه دادن کار به سبک و سیاق ایشان همت مضاعف و تلاش جدی می‌طلبد. اما ما از پس این کار برمی‌آییم اگر چه شرایط به دلیل انتظارات جدی دوستداران نشر کارنامه بسیار دشوار است.

دکتر علی‌قلی محمودی‌بختیاری در ادامه نشست به این نکته اشاره کرد که در هر نشستی می‌توان درباره انسان‌های کارا حرف زد.

وی در ادامه گفت: در فرهنگ ما مرگ معنا ندارد، زندگی معنا دارد. به قول یکی از نویسندگان بزرگ ما، درباره خیلی از درگذشتگان می‌گوییم «قبر فلانی» ولی درباره انسان‌های بزرگ از واژه «آرامگاه» استفاده می‌کنیم. چون آنها به سختی کار کردند و حالا آرام گرفته‌اند. همین حالا هم زنده یاد عطایی زنده‌تر از پیش است و از اینکه ما داریم درباره‌اش حرف می‌زنیم خوشحال است، چرا که کارش را درست انجام داده است.

علی میرزایی، مدیر مسئول و سردبیر نشر به نگاه نو، سخنران بعدی این نشست، درباره مرام و شیوه کاری زهرایی حرف زد. او با اشاره به جانکاه بودن سفر زهرایی گفت: سفر او یگانه بود چون خودش یگانه بود، ولی میراث گرانبهائی از خود به جا گذاشت.

میرزایی شخصیت کاری زهرایی را نه یک کتاب‌ساز که یک فرهنگ‌ساز توصیف کرد و گفت: زهرایی هم‌صنفان پرشماری داشت که بسیاری‌شان سری‌دوزی و رانت‌خواری و انبوه‌سازی می‌کنند. او همواره با مشکلات نشر طرف بود و از طرف دیگر با مردمی مواجه بود که میلیون‌ها نفرشان برای دریافت یارانه چهل و پنج هزار تومانی ثبت‌نام می‌کنند. ولی همچنان با

حضور آیت الله حسینی بوشهری، رئیس حوزه علمیه قم در نمایشگاه

گزارش تصویری

حضور هیأت اروپایی
در نمایشگاه

رد تاریخ را اینجاست توان گرفت

دیدار رئیس شورای اسلامی شهر تهران با رئیس نمایشگاه

حضور شخصیت های علمی و فرهنگی در نکوداشت احمد عطایی و محمد زهرایی

وقتی کتاب تو را
می خواند

یدار سفیر کوبا
رئیس و
انتم مقام نمایشگاه

اهدای گل به بانوان
دارای حجاب برتر در
ششمین روز نمایشگاه

ترکیب کتاب و زیبایی هنر

وقتی کودکی در
کوچه های کتاب
آرام می گیرد

گروه جهادی ظفر در نمایشگاه

میرزا زاده: برای رساندن کتاب به مناطق محروم به نمایشگاه آمده ایم

مردم کشور ما همیشه برای کارهای خیر پیشقدم بوده اند اما جمع کثیری از آنها اطلاع کامل و درستی از چگونگی کمک کردن ندارند و در واقع نمی‌دانند از چه طریقی می‌توانند نسبت به این کار اقدام کنند. وارد بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران که می‌شویم، روبروی شبستان، غرفه‌ای به نام غرفه گروه جهادی ظفر می‌بینیم که برای آشنایی مردم با انجام کار خیر و با هدف جمع‌آوری کتاب برای مناطق محروم آمده‌اند. میرزا زاده مدیر این غرفه به بیان فعالیت‌ها و اهداف این گروه طی این ۱۰ روز پرداخت.

«بسیاری از مردم کشور ما از کتابخانه و حتی کتاب محروم هستند، گروه جهادی ظفر به دلیل وجود این وضعیت و با هدف رساندن کتاب به مردم مناطق محروم به بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران آمده است.»

میرزا زاده با بیان این مطلب گفت: ما گروه جهادی ظفر هستیم و عمده فعالیت‌هایمان، فعالیت‌های عام‌المنفعه در مناطق محروم است. غرفه‌ای که در حال حاضر در نمایشگاه بین‌المللی کتاب داریم، به جمع‌آوری کتاب‌های ناشران و بازدیدکنندگان برای تجهیز کتابخانه‌های کل کشور می‌پردازد.

او با بیان رابطه مستقیم فقر اقتصادی با فقر فرهنگی، ادامه می‌دهد: در این چند سال که کار جهادی انجام دادیم، متوجه شدیم که عامل اصلی فقر اقتصادی در مناطق محروم کشور، فقر فرهنگی محسوب می‌شود. میرزا زاده در همین خصوص گفت: ما تصمیم گرفتیم نوع و هدف کارهایمان را عوض کنیم و از کار عمرانی به کار فرهنگی روی بیاوریم. در غرفه‌ای که الان در آن مستقر هستیم یک شبکه اینترنتی طراحی کردیم که با استفاده از آن، برای جمع‌آوری کتاب و رساندن آنها به روستاهای محروم در نقاط مختلف کشور اقدام می‌کنیم.

مدیر غرفه گروه جهادی ظفر در مورد استقبال مردم از این غرفه ادامه داد: خوشبختانه استقبال خوب بوده، اما نسبت به جانی‌م غرفه، انتظار همکاری بیشتری داشتیم. اگر غرفه در جای بهتری مستقر بود بالطبع استقبال از میزان فعلی هم بیشتر می‌شد.

میرزا زاده درباره خواسته مردم در این بازدیدها گفت: در حقیقت مردم باور نمی‌کنند که با تکیه بر عقل معاش، یک سری افراد بیایند کارهای خیر انجام دهند، اما وقتی برایشان مواردی را توضیح می‌دهیم، کنجکاو می‌شوند و به صورت داوطلبانه کار خیر انجام می‌دهند یا حداقل برای انجام کار خیر علاقه‌مند و آماده می‌شوند، اما بیشتر کسانی که از غرفه بازدید می‌کنند با چگونگی انجام کار خیر آشنایی ندارند. یکی از دلایل ما از برپایی این غرفه آشنا کردن مردم با انجام کار خیر است در واقع این کار را گروه‌های جهادی سراسر کشور انجام می‌دهند.

یک نگاه به پرابدی که
با همه پرابدها فرق دارد

کارت تردد برای کتابخانه متحرک آقا و خانم کتابران!

کتاب در ماشینش، محدود به هیچ گرایشی نیست. همه جور کتابی در کتابفروشی متحرکش دارد. او معتقد است که باید با همه جور آدمی جوشید و بر اساس چهره آدم‌ها قضاوت‌شان نکرد. یزدانی از برخورد برخی از ناشران با چهره‌های مختلف شاکمی بود و می‌گفت آنها در گرایش‌های فکری مختلف، آدم‌ها را بر اساس چهره قضاوت می‌کنند و برخی را از خود می‌رانند.

■ رقیب؟ خوب است ولی همت می‌خواهد

به مرد جوان می‌گویم از اینکه رقبایی پیدا کنی استقبال می‌کنی؟ او برایم از دشواری‌های کار می‌گوید و از کسانی یاد می‌کند که کار مشابه را شروع کردند ولی خیلی زود دلسرد شدند.

به نظر یزدانی کسی که می‌خواهد به چنین کار متفاوتی دست بزند باید همت و اعتقاد داشته باشد و کارش را هم با جدیت و حرفه‌ای دنبال کند. «از پول گذاشتن، سخت است»، این را می‌گوید تا یادآوری کند که برخی فکر می‌کنند با فروش کتاب‌های زرد و نامطلوب می‌توانند کسب و کاری به هم بزنند ولی آنها هم بعد از مدتی می‌برند. بعضی هم می‌گویند باید به راننده تاکسی‌ها کتاب داد تا این کار را نکنند. ولی این کار ویژگی‌های زیادی می‌طلبد که شاید راننده تاکسی آنها را نداشته باشد.

یزدانی حالا بعد از چند سال کار به یک کتاب‌شناس واقعی تبدیل شده. او فهمیده که مهم‌تر از شناخت کتاب، دانستن شیوه درست برخورد با مخاطبان است. او و همسرش کار سختی را شروع کرده‌اند و حالا، هم از این کار لذت می‌برند و هم از این راه خرج زندگی معمولی‌شان را در می‌آورند.

■ کارت تردد رئیس و همراهی وزیر

کار یزدانی تاکنون بازتاب‌های مختلفی داشته است. از بازتاب در سازمان ملل گرفته تا روزنامه‌ها و رسانه‌های دیداری و شنیداری. او حتی توانسته وزیر را توی ماشینش بنشانند تا مهم‌ترین متولی فرهنگ کشور را از نزدیک با ایده‌اش آشنا کند. کار او چنان مسئولان را راضی کرده که رئیس پلیس راهور -سردار رحیمی- به ماشین آقا و خانم «کتابران» مجوز تردد داده است تا آنها بتوانند به شهرهای مختلف و جاده‌های دور دست سفر کنند و با خود صلح، آرامش و کتاب همراه ببرند. این چیزی است که از کتابران می‌توان آموخت.

مردم دور ماشینی که پر از کتاب است جمع شده‌اند. نزدیک می‌روم تا چیزهای تازه‌ای یاد بگیرم. در حاشیه گرم‌گرم فروش داد و ستد، کسی هست که تو را در آغوش بکشد و به تو آرامش بدهد. برای سؤالات باریط و بی‌ربط جوابی مهیا کند و به رویت لبخند بزند. مهدی یزدانی پراید ۱۴۱ شخصی‌اش را گوشه غرفه کوچکش پارک کرده و درهایش را باز گذاشته تا عابران و بازدیدکنندگان نمایشگاه کار متفاوت او و همسرش را ببینند. همسرش -سرونا هراتر- استاد دانشگاهی است که شیفته کتاب است و دوست داشته این روزها در نمایشگاه کنار همسرش باشد، ولی پایش شکسته و حالا مهدی تنهاست. اما عکس‌هایی که دور و بر غرفه آویزان است، او و همسرش را نشان می‌دهد که کنار ماشین پر از کتاب‌شان ایستاده‌اند و به دوربین «رود به دوستداران کتاب» لبخند زده‌اند. این زوج برای صلح و آرامش و برای کتاب، ماشین‌شان را به کتابفروشی متحرک تبدیل کرده‌اند. پنج سال از آغاز به کار این ایده خلاقانه می‌گذرد و حالا خیلی‌ها این زوج و طرح «کتابران» را می‌شناسند؛ طر‌حی که برای اولین بار موفق شده به نمایشگاه کتاب بیاید تا در جمع مخاطبان واقعی کتاب باشد.

■ مردم کتاب را دوست دارند ولی برخورد خوب نمی‌بینند

مهدی یزدانی می‌گوید مردم کتاب‌خوانی را دوست دارند اما برخی نمی‌خواهند این را بپذیرند. او که غرفه‌اش را در جاده اصلی جنوبی نمایشگاه علم کرده می‌گوید: مردم را می‌بینم که با ذوق و شوق به نمایشگاه می‌آیند و سمت شبستان می‌روند ولی وقتی برمی‌گردند تو ذوق‌شان خورده. چون برخی از ناشران فقط به فروختن فکر می‌کنند و کسی نیست که با مردم همدلی کنند. مردم سؤال دارند، حرف دارند و باید با آنها گفتگو کرد. ما با همه حرف می‌زنیم و این روزها دوستان خیلی خوبی پیدا کرده‌ایم.

■ ایده کتابران از کی شروع شد؟

از او درباره شروع کارشان می‌پرسم. می‌گوید: سال‌ها در کتابفروشی‌های معتبر کار کردم. همسر هم به شدت به کارهای متفاوت و خلاقانه فرهنگی علاقه‌مند است. ما تصمیم‌مان را گرفتیم و ماشین‌مان را به کتابفروشی متحرک تبدیل کردیم. مردم را سوار می‌کنیم و با آنها درباره کتاب حرف می‌زنیم.

■ چه کتاب‌هایی و بر اساس چه معیاری؟

یزدانی می‌گوید در انتخاب کتاب‌ها برای ارائه به دوستداران

در نشست بررسی کتاب «فستیوال خنجر» سید حسن حسینی مطرح شد:

طنز را باید جدی گرفت!

نشست بررسی کتاب «فستیوال خنجر»، اشعار کوتاه و طنز سیدحسن حسینی، با حضور اسماعیل امینی، شاعر و تدوینگر این کتاب، روز گذشته در غرفه انتشارات سوره مهر برگزار شد. در این نشست، امینی درباره کتاب «فستیوال خنجر» گفت: این کتاب حاوی شعرهایی است که در اختیار خانواده مرحوم حسینی بود و به من سپرده شد تا از میان آنها اشعاری را انتخاب

کرده و به صورت یک مجموعه گردآوری کنم. وی افزود: علاوه بر شعرهای سیدحسن حسینی، دو مقاله از خودم، به منظور آشنایی بیشتر مخاطبان با این طنزپرداز بزرگ، به کتاب «فستیوال خنجر» اضافه کردم که در آن به صورت اجمالی به بررسی نگاه و زبان او پرداخته‌ام. امینی، نوع نگاه حسینی را برای اهالی مطالعه، شناخته‌شده دانست و عنوان کرد: زنده یاد حسینی به صورت خاص به طنز پرداخته و با شعرهایی موزون، از طریق تیپ‌سازی، پیامش را رسانده که تیپ‌های این کتاب، شامل زاهد، شاعر، عارف و تاجر می‌شود.

این شاعر به جنبه جدی آثار زنده یاد حسینی اشاره کرد و گفت: بخش دیگری از طنزهای سیدحسن حسینی شعرهایی است که به طنز مشهور نیستند و به موضوعات جدی‌تر، با نگاه تلخ‌تر می‌پردازد و خنده‌گزنه‌تری را بر لبان خواننده می‌نشانند.

امینی ادامه داد: اشعار حسینی، مجالی است برای شناخت خودمان و درست است که نمی‌توانیم او را به عنوان برجسته‌ترین طنزپرداز معرفی کنیم اما کتاب او می‌تواند الگویی پاک و سالم از زبان درست طنز، برای طنزپردازان جوان باشد.

وی گفت: نگاه و اعتراض حسینی به سمت انسان و رفتار تظاهر گونه‌ای که او در زندگی دارد، نشانه رفته است و یکی از بارزترین مصادیق آن، اصحاب و اهالی قدرت هستند که مرحوم حسینی بدون اینکه به شخص خاصی اهانت کند، اعتراضش را در قالب طنز و به صورتی دلنشین بیان کرده است.

این پژوهشگر در خصوص رسالت نویسندگان و شاعران طنز نویس عنوان کرد: کار یک طنزپرداز پیدا کردن مفاهیم مختلف، در مصادیق جزئی دوره‌های مختلف زمانی و بیان آن با زبانی درست و عاری از شلختگی است.

امینی، زبان طنز حسینی را متأثر از سعدی دانست و گفت: حسینی اگر چه تأثیر زیادی از سعدی گرفته، اما در بخش مهمی از طنز، که به بلاغت و شیوه استفاده درست از کلمات برمی‌گردد، بسیار موفق عمل کرده است.

او اضافه کرد: متأسفانه تعدادی از طنزپردازان، فکر می‌کنند در طنز، اجازه هر گونه هنجارشکنی دستوری را دارند و غالباً می‌بینیم کارهایشان پر از شلختگی زبانی است در حالی که باید طنز را جدی گرفت و بسیار غلط است بلاغت زبان را به بازی بگیریم.

امینی در پایان عنوان کرد: با توجه به اینکه شعرهای کتاب «فستیوال خنجر»، تاکنون در مجموعه‌ای چاپ نشده، می‌تواند فرصتی مناسب برای طرفداران شعر طنز و البته سیدحسن حسینی باشد.

سیدحسن حسینی از اولین پرورش‌یافتگان ادبیات در حوزه انقلاب و پیشقدم در کارهای تحلیلی و پژوهشی در حوزه طنز است که از جمله آثارش می‌توان به «گنجشک و جبرئیل»، «نوشدارو طرح ژنریک» و «براده‌ها» که مجموعه‌ای از تأملات اجتماعی و ادبی اوست، اشاره کرد. احتمالاً بیت‌های معروف زنده یاد حسینی را شنیده‌اید مثلاً: «شاعری وام گرفت/ شعرش آرام گرفت» یا «شاعری خم می‌شد/ منشی قبله عالم می‌شد».

گذر از راهروی دوستی ایرانی در طبقه دوم شبستان؛

از جهنم سیبری تا بهشت ایران

عبور از راهروی طبقه دوم شبستان که انجمن‌های دوستی ایران و کشورهای دیگر در آن غرفه دارند و شاید بد نباشد آن راهروی دوستی ایرانی بنامیم - خاطراتی را برای هر بازدیدکننده تداعی می‌کند. غرفه‌های برزیل و آرژانتین، فوتبال‌دوستان را جذب می‌کند. علاقه‌مندان شرق دور به سوی غرفه‌های ژاپن، چین و تایلند جذب می‌شوند و طرفداران سریال‌های کره‌ای هم پدشان نمی‌آید سری به غرفه انجمن دوستی این کشور بزنند. در این میان لهستان به گونه‌ای متفاوت با ایرانی‌ها آشناست و افرادی که درباره مهاجران لهستانی اطلاعاتی دارند، می‌دانند که در دوران جنگ جهانی دوم، ایران، میزبان گروهی از لهستانی‌هایی بود که از میدان خونین این جنگ عالمگیر جان سالم به‌در برده بودند.

رضا نیک‌پور، مدیر و عضو هیات مؤسس انجمن دوستی ایران و لهستان می‌گوید: هجوم آلمان نازی به لهستان و برافروخته شدن آتش جنگ جهانی دوم در اروپا آغازگر پیوندی بود که قرن‌ها میان لهستان و ایران کمرنگ شده بود. نخستین گروه‌های مهاجر لهستانی حدود یک‌سال پس از شروع این جنگ به ایران آمدند و یک‌صد و ۳۰ هزار نفر در شهرهای انزلی، مشهد، اصفهان، اهواز و تهران مهمان دولت و ملت ایران شدند. چندین هزار سند در مرکز اسناد وزارت امور خارجه و آرشیو ملی ایران وجود دارد که به این موضوع اختصاص دارند.

این پژوهشگر می‌افزاید: در سال‌های جنگ جهانی دوم که آلمان‌ها از یک‌سو لهستانی‌ها را به اردوهای مرگ می‌بردند و روس‌ها از سوی دیگر آنها را روانه اردوگاه‌های جهنمی سیبری می‌کردند، آمدن به ایران برای آنها به مثابه ورود به بهشت بود، به همین دلیل آنها جان، آبرو و زندگی خود را مدیون ایرانی‌ها می‌دانند و همیشه سپاسگزار آنها هستند و در هر مراسمی که ارتباطی با ایران دارد، مسئولان و مقامات لهستانی قدردانی خود را از ایران و ایرانیان اعلام می‌کنند.

به گفته او، لهستانی‌ها نسبت به اطلاعاتی که ما از آنها داریم شناخت بیشتری از فرهنگی ایران دارند و ما تاکنون سعی نکرده‌ایم قرینه‌ای در برابر شناخت فرهنگ آنها ارائه دهیم. به‌طور مثال در دانشگاه کراکف و ورشو، کرسی ادبیات فارسی و ایران‌شناسی وجود دارد. لهستانی‌ها حتی با اشعار سهراب سپهری

و میرزاده عشقی آشنا هستند، تاریخ تحولات ایران را دنبال می‌کنند و از وقوع انقلاب اسلامی در ایران نیز مطلعند، به‌طوری که اسموژنسکی برای آشنایی دانشجویانش با دیدگاه‌های امام خمینی (ره)، وصایای ایشان را به لهستانی ترجمه کرد تا فارغ از هر گونه زاویه دید سیاسی، ایران پس از انقلاب را به علاقه‌مندان لهستانی معرفی کند اما متأسفانه در ایران حتی ایران‌شناسان لهستانی مانند فرانچیشک ماخالسکی و مارک اسموژنسکی ناشناس مانده‌اند. ماخالسکی از مهاجرانی بود که هنگام جنگ جهانی دوم وارد ایران شد و در همان چادری که در کمپ مهاجران داشت، دو یا سه جلد کتاب درباره تاریخ ایران‌شناسی نوشت که مرجع مهمی برای دانشجویان ایران‌شناسی محسوب می‌شود.

نیک‌پور می‌گوید: جالب اینجاست که اگر به دنبال یافتن نخستین ترجمه‌ها از فارسی به دیگر زبان‌ها باشید، همه به دنبال کتاب‌هایی به زبان انگلیسی یا فرانسه هستند در حالی که بوستان سعدی از نخستین کتاب‌هایی است که ترجمه شد آن هم نه به زبان‌های رایج دنیا، بلکه به زبان لهستانی.

با این تفاسیر شناخت جامعه فرهنگی ایران از ادبیات لهستان محدود به آثاری چون دیوان شعر «ویسواوا شیمبورسکا» برنده جایزه نوبل ادبیات ۱۹۹۶ با نام «آدم‌ها روی پل» است اما در آن سوی این جریان می‌بینیم در کتابخانه یکی از شهرستان‌های لهستان، شاهنامه فردوسی و دیوان شاعران فارسی‌زبان وجود دارد و این کوتاهی از ماست البته کتاب‌هایی چون «از ورشو تا تهران»، «لهستان و ایران»، «لهستانیان و ایرانیان»، «ای زندگی تر کم کنی، می‌میرم» و «غزل‌های کریمه» در ایران به چاپ رسیده‌اند. خوشبختانه فیلم و تئاتر لهستان برای ایرانیان آشناست و ارتباط خوبی با طبقه فرهنگی ایران برقرار کرده است.

به گفته او، شیوه عضوگیری در این انجمن‌ها بر اساس تخصص و علاقه افراد است و کمیته‌های هنری، فرهنگی، علمی و اقتصادی در این انجمن فعال هستند. چنین انجمن‌های غیرسیاسی و غیرانتفاعی حافظ منافع کشورها هستند و به مثابه سربازان پیاده‌نظام هر کشوری عمل می‌کنند.

نیک‌پور در پایان می‌گوید: برگزاری برنامه‌هایی چون «شب ایران و لهستان» و «شب اسموژنسکی» از فعالیت‌های این انجمن است و تلاش می‌کنیم آثار مرتبط با ایران و لهستان به‌ویژه خاطرات ماخالسکی از سه سال حضورش در ایران را ترجمه و منتشر کنیم.

تشکل‌های نشر

دست‌پیر ناشران آموزشی در نمایشگاه

انجمن فرهنگی ناشران آموزشی، از تشکل‌های فعال در حوزه نشر، در برگزاری بیست و هفتمین دوره نمایشگاه کتاب با مسئولان ارشاد همکاری دارد. این تشکل مسئولیت اداره سالن‌های ناشران آموزشی و همچنین پیگیری فعالیت‌های اجرایی ناشران آموزشی را بر عهده دارد. در این دوره یکصد و چهل ناشر آموزشی و کمک‌آموزشی با ۳۶ هزار عنوان کتاب در نمایشگاه کتاب حضور دارند. در سالن‌های ناشران آموزشی، کتاب‌های آموزشی و کمک‌درسی مقطع دبستان تا پیش‌دانشگاهی ارائه می‌شود. بر اساس قوانین نمایشگاه بیست و هفتم، تنها کتاب‌های منتشر شده در فاصله سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۲ اجازه عرضه دارند و در صورت تخلف ناشران، با متخلفان برخورد می‌شود. به گفته مسئولان سالن‌های ناشران آموزشی در این دوره در صد تخلف ناشران آموزشی خیلی کمتر از دوره‌های قبل بوده و با تذکر اصلاح شده است.

همچنین در سالن‌های آموزشی با هماهنگی ارشاد برخی از موسسه‌های خیریه به فعالیت مشغول هستند. در این دوره، اقدامات انجمن فرهنگی ناشران آموزشی در دو بخش فعالیت‌های اجرایی و فرهنگی بوده است. این انجمن در بخش فعالیت‌های اجرایی برای جانمایی غرفه‌های آموزشی، واگذاری غرفه‌ها و... با مسئولان اجرایی نمایشگاه کتاب همکاری داشته و در بخش فرهنگی

هم‌برای نخستین‌بار با هدف تقویت وجه نمایشگاهی این رویداد بزرگ فرهنگی نشست‌های متعددی برنامه‌ریزی و اجرا شده است. برای تحقق این اهداف علاوه بر اعضای هیات مدیره انجمن فرهنگی ناشران آموزشی، اعضای دیگر نیز همکاری داشتند.

در این دوره از نمایشگاه کتاب، فعالیت‌های فرهنگی این انجمن منسجم‌تر و گسترده‌تر از همه دوره‌های پیشین برگزار شده است. در دوره‌های پیشین ناشران به برگزاری برنامه رونمایی از برخی کتاب‌هایشان بسنده می‌کردند اما در این دوره مجموعه برنامه‌های متنوعی در حوزه‌های مختلف برگزار می‌شود؛ از آن جمله می‌توان

به برگزاری نشست‌هایی با موضوع آموزش و پرورش، بحث‌های تخصصی نشر آموزشی و... اشاره کرد. همچنین نشست‌های علمی در حوزه‌های فیزیک، نجوم، صنعت و دیگر علوم هر روزه برگزار می‌شود. وزارت ارشاد سالن برگزاری نشست‌ها را در اختیار تشکل انجمن فرهنگی ناشران آموزشی قرار داده، اما هزینه‌های دعوت و پذیرایی از مهمانان بر عهده این تشکل است. همچنین برای آنکه برنامه‌ها وجه رسمی بیشتری بگیرد از معاونان وزرا در وزارتخانه‌های مختلف برای حضور در نشست‌ها دعوت به عمل آمده است.

این نشست‌ها علاوه بر ارتقای سطح آگاهی ناشران آموزشی، به تعامل بهتر ناشران با ارشاد و دیگر نهادها کمک می‌کند. برپایی این نشست‌ها با بازخورد خوب ناشران، بازدیدکننده‌ها و مسئولان ارشاد همراه بوده و مسئولان و غرفه‌داران ناشران آموزشی نیز از وضعیت فروش رضایت نسبی دارند.

به گفته علی‌امین رضایی، عضو انجمن فرهنگی ناشران آموزشی در این دوره از نمایشگاه شمار بازدیدکننده‌ها کمتر از دوره‌های پیش نیست، اما مردم به دلیل محدودیت منابع مالی و گرانی توان کافی برای خرید کتاب‌های بیشتر ندارند. به گفته او هر چند حجم تراکنش‌ها

نسبت به سال قبل کمتر است و ناشران آموزشی تعداد کتاب‌های کمتری فروختند، اما به دلیل گران شدن کتاب‌ها، ارزش ریالی فروش‌شان کمتر از دوره قبل نیست.

مسئولان بخش آموزشی نیز مانند دیگر مسئولان نمایشگاه کتاب تهران معتقدند مصلی فضایی مناسب برای فعالیت‌های نمایشگاهی نیست. غرفه‌های ناشران آموزشی زیر چادرها برگزار می‌شود و از آنجایی که امکان به‌کارگیری و نصب تهویه و دستگاه‌های خنک‌کننده در این غرفه‌ها نیست، گرمای هوا سبب گله برخی از غرفه‌داران آموزشی شده است.

مترجمان در نشست تخصصی عنوان کردند

تقویت کنجکاوای کودکان با تولید کتاب‌های علمی

سرای اهل قلم کودک و نوجوان میزبان نشست تخصصی «رویکردهای کتاب‌های علمی، آموزشی کودکان و نوجوانان» بود؛ نشستی که حسن سالاری، مجید عمیق و محمدعلی شامانی مهمانان آن بودند. در ابتدای نشست، محمدعلی شامانی، نویسنده و پژوهشگر کتاب‌های کودک و نوجوان با ارائه تعریفی از کتاب‌های علمی گفت: هر کتابی که در متن خود پرسشی بدون پاسخ را مطرح کند، کتاب علمی محسوب می‌شود. در این میان بسیاری از کارشناسان دغدغه وجود پاسخ در این کتاب‌ها را دارند در حالی که معتقدم وقتی سخن از علم می‌شود که بتوان انسان‌هایی پرسشگر تربیت کنیم نه سطل زباله‌هایی با پرسش‌های بی‌شمار. در واقع هر کتابی که به تقویت روحیه پرسشگری کودک کمک کند، یک کتاب علمی است.

او ادامه داد: کتاب علمی باید کودک و نوجوان را به شور و اشتیاق وادار کند و جدی گرفته شود، در حالی که کتاب‌های ما از این موضوع تهی هستند و رد پای آدم‌های بزرگ و مشاهیر را در این آثار نمی‌بینیم. درد ما فاصله گرفتن از دانایی است، زیرا جامعه ما به دنبال شبه‌دانایی است، به گونه‌ای که تمامی افراد جامعه در حال اظهار نظر هستند.

در ادامه این نشست، مجید عمیق، مترجم پیشکسوت کتاب‌های علمی کودکان و نوجوانان نیز گفت: نگارش کتاب‌های علمی کار سختی است که هر فردی نمی‌تواند به راحتی آن را انجام دهد؛ به گونه‌ای که من بعد از ۳۲ سال فعالیت در حوزه ترجمه هنوز به خود جرات نداده‌ام که به این حوزه وارد شوم، همچنین شاهد حضور مترجمان جوانی هستیم که بدون آشنایی با الفبای کار علمی به این عرصه وارد شده‌اند و متأسفانه آثاری پر از اشتباه روانه بازار می‌کنند.

عمیق سه پیشنهاد ارائه داد و گفت: در گام نخست هر موسسه انتشاراتی نیازمند ویراستار علمی است. سپس ناشر یا مترجم باید انتخاب شایسته‌ای داشته باشد و کتاب‌های خوب و کاربردی خریداری کند و سوم، افرادی به حوزه ترجمه کتاب‌های علمی قدم بگذارند که کار بلد و آشنا به اصطلاحات علمی باشند. همچنین حسن سالاری، نویسنده و مترجم کتاب‌های کودک و نوجوان اظهار کرد: کتاب‌های علمی - تخیلی یکی از بهترین و مهم‌ترین کتاب‌های حوزه علمی به شمار می‌آیند.

وی افزود: در این میان کتاب‌های ژول ورن مانند «سفر به مدار ماه» در سطح جامعه جریان ساز بودند و در پدیده‌های علمی، اجتماعی و سیاسی نقش به‌سزایی داشتند، تا جایی که حتی سیاست‌گذاران نیز تحت تأثیر این کتاب تصمیمات خود را گرفتند؛ اینگونه است که گاهی یک کتاب، نماد قرن می‌شود.

سه پرده از توزیع کتاب در کشور

ناشرانی

در جستجوی کتابفروشی

گروه رفته‌ایم؛ ناشرانی که فقط سالی یک بار در نمایشگاه‌ها حضور دارند و شاید مخاطب تا سال آینده نتواند به کتاب‌هایشان دسترسی داشته باشد.

او همچنین درباره غفلت مسئولان بخش فرهنگ در مورد حوزه پخش کتاب نیز می‌گوید: «متأسفانه یک موسسه پخش کتاب نمی‌تواند به صورت مستقل در نمایشگاه غرفه داشته باشد در حالی که وظیفه اصلی نمایشگاه بین‌المللی ایجاد تعامل و ارتباط بین دست‌اندرکاران صنعت نشر است. متأسفانه موزعان از این قافله دور مانده‌اند و فقط در صورت همکاری با یک موسسه انتشاراتی می‌توانند به نمایشگاه راه پیدا کنند، این در حالی است که موسسات پخش کتاب حافظ منافع ناشر هستند و باید برای فعالیت پررنگ‌تر آنان در صنعت نشر راهکاری اندیشیده شود تا ناشران از سرمایه‌گذاری‌هایی که در حوزه کتاب کرده‌اند، سود ببرند.»

■ پرده سوم: دغدغه‌ای از جنس فروش

برخی کارشناسان حوزه نشر معتقدند بسیاری از ناشران دولتی به دلیل برخورداری از بودجه، دغدغه فروش و توزیع کتاب‌های خود را ندارند.

محمدجواد حاجی سلطانی، مدیر بازرگانی انتشارات «سروش» اما این دیدگاه را قبول ندارد و می‌گوید: «بخش توزیع کتاب برای ما اهمیت ویژه‌ای دارد زیرا حیات یک ناشر و ادامه آن به توزیع و فروش مناسب کتاب‌هایش بستگی دارد. از سوی دیگر به دلیل محدودیت‌های مالی نمی‌توان چندان به این بودجه‌ها دل خوش کرد. ما نمی‌خواهیم کتاب‌هایمان در انبار باقی بمانند و تلاش کرده‌ایم تا به این موضوع نگاهی همانند بخش خصوصی داشته باشیم.»

او با اشاره به فعالیت این موسسه انتشاراتی در حوزه توزیع، عنوان می‌کند: «انتشارات سروش تا سال ۹۱، نمایندگی‌ها و مشتریانی در شهرهای مختلف کشور داشت و در تهران نیز با مراکز پخش در ارتباط بود. در آن زمان توزیع ما مشکل داشت و نمی‌توانستیم آثار خود را به صورت گسترده پخش کنیم اما از سال ۹۲ که با شرکت پخش کتاب «پکتا» قرارداد همکاری امضا کرده‌ایم، این موسسه به صورت انحصاری کتاب‌های سروش را در سطح تهران و شهرستان‌ها توزیع می‌کند و با این اقدام بخش عمده مشکلات ما در این زمینه برطرف شده‌اند.»

حاجی سلطان درباره تعرفه پخش کتاب نیز توضیح می‌دهد: «در این زمینه با موزعان به توافق رسیده‌ایم تا تعرفه موجود در بازار کتاب رعایت نشود و هر دو طرف به سود نسبی دست پیدا کنند. از سوی دیگر به دنبال بازارهای جدید هستیم و کار فروش به موسسات و اداره‌های دولتی را به صورت مستقیم توسط شرکت انجام می‌دهیم.»

موزعان کوچکی که به بازار نشر وارد می‌شوند به ناشران قیمت‌های پایین‌تری پیشنهاد می‌دهند و نرخ بازار را می‌شکنند و موجب می‌شوند که سطح کار پایین بیاید

متولی است. در چارچوب اولیه، متولیان حوزه فرهنگ و کتاب موسسات پخش را به رسمیت نمی‌شناسند و اعضای این گروه برای فعالیت در این حوزه ابتدا باید مجوز نشر دریافت کنند و سپس پخش کتاب را انجام دهند که با این رفتار احساس می‌شود پخش کتاب در زنجیره صنعت نشر قرار ندارد.

او با بیان اینکه موسسه‌اش با سابقه‌ای ۱۰ ساله اکنون با ۸۰ ناشر و ۴۰۰ کتابفروشی در شهرهای مختلف کشور در ارتباط است، می‌افزاید: «ما در سیاست کاری خود به سراغ ناشرانی رفته‌ایم که کارهای خوب و فاختری دارند اما بازار عرضه مناسب ندارند و به همین دلیل آثارشان در انبارها باقی مانده است. در این میان برای اینکه کتاب‌های خوب را در دسترس مردم قرار دهیم به سراغ این

قصه توزیع نامناسب کتاب در ایران، قصه‌ای قدیمی است؛ چه بسا کتاب‌های خوب و ارزشمندی که چون فرصت عرضه آنها در بازار وجود نداشته، خوب دیده نشده‌اند و در انبارها خاک می‌خورند. نبود پخش مویرگی و ظهور یکباره موسساتی که عمر طولانی مدت ندارند، پخش کتاب را در کشور با چالش‌های بسیاری همراه کرده است؛ فراز و فرودهایی که در این گزارش طی سه پرده و از سه زاویه مختلف نقد و بررسی شده است.

■ پرده اول: قیمت‌هایی متغیر

بسیاری از ناشران همواره از قیمت موزعان برای کتاب‌هایشان گله دارند و معتقدند بخش عمده سود کار نشر را توزیع‌کنندگان کتاب می‌برند. رضا هاشمی، جانشین مدیرمسئول انتشارات «شادان»، در این زمینه می‌گوید: «مشکل اصلی ما با موزعان این است که اگر چه با شرکت‌های زیادی برای پخش کتاب همکاری می‌کنیم اما به دلیل همسو بودن فعالیت‌های آنان و عدم برنامه‌ریزی، کتاب‌ها به خوبی توزیع نمی‌شوند به طوری که گاهی هشت موزع یک کتاب را برای فروش عرضه می‌کنند و این موضوع موجب سردرگمی فعالان این حوزه شده است.»

او با بیان اینکه در انتشارات شادان با ۱۰ موزع همکاری داریم، ادامه می‌دهد: «هر توزیع‌کننده راه و روش خاص خودش را دارد. در این میان موزع به دنبال ناشری است که بتواند درصد بیشتری از او تخفیف بگیرد و از سوی دیگر به دنبال کتابفروشی می‌گردد. تا کتاب‌های او را با مبلغ پایین‌تری گرفته و بفروشد. این چانه‌زنی‌ها کار را خراب کرده است.»

جانشین مدیرمسئول انتشارات «شادان» در ادامه می‌گوید: «حتی بارها پیش آمده که یک موزع کتاب‌های کم‌فروش خود را به کتابفروش بدهد و در مقابل آثار پرفروش از او بگیرد تا سود بیشتری کسب کند و این موضوع یکی از آسیب‌های جدی در این حوزه است.»

هاشمی می‌افزاید: «در این میان قربانی اصلی، کتاب است که از پوشش فرهنگی خود خارج شده و در چرخه پرچاله اقتصادی می‌افتد. پیشنهاد می‌کنم مرجع خاصی وارد کار شود و با راه‌اندازی مجمع یا انجمنی، موزعان را در کنار هم جمع کرده و از ورود پخش‌کنندگان جزء جلوگیری کنند تا توزیع کتاب روندی مثبت و رو به جلو داشته باشد.»

به گفته وی، موزعان کوچکی که به بازار نشر وارد می‌شوند به ناشران قیمت‌های پایین‌تری پیشنهاد می‌دهند و نرخ بازار را می‌شکنند و موجب می‌شوند که سطح کار پایین بیاید اما اگر موزعان با یکدیگر انجمن یا اتحادیه‌ای تأسیس کنند، می‌توانند بر اساس موضوع‌بندی، کتاب‌های ناشران را توزیع کرده و از تداخل کنونی جلوگیری کنند.

■ پرده دوم: بی‌توجهی به موزعان

موسسات پخش کتاب در کشور ما کم نیستند و ناشران زیادی پس از مدتی فعالیت در حوزه نشر کتاب به حیطه پخش نیز وارد می‌شوند تا علاوه بر فروش کتاب‌های خود، کتاب ناشران دیگر را نیز توزیع کنند. مجید بدرکوهی، مدیر موسسه «پخش کتاب فرهنگ» ۱۸ سال است که در زمینه توزیع کتاب فعالیت می‌کند. او در این زمینه معتقد است: «مشکل بزرگ توزیع کتاب در کشور ما نبود

گپی با مرجانه گلچین؛ بازیگر

کتاب

تنها سرگرمی انسان هاست

از هنرستان موسیقی فارغ التحصیل شده اما علاقه‌اش به بازیگری نگذاشت در این حرفه بماند و تصمیم گرفت وارد حرفه تئاتر شود. مرجانه گلچین پس از بازی در چند تئاتر، جلو دوربین غلامحسین لطفی رفت و با سریال «آینه» به شهرت رسید. پس از آن برای تحصیل در رشته بازیگری به خارج از کشور رفت و پس از بازگشت با حضور در سریال «بزنگاه» به کارگردانی رضا عطاران به چهره موفق طنز ایران تبدیل شد. او می‌گوید خواندن کتاب در موفقیتش بسیار تأثیر داشته است. سراغ او رفتیم و گپی کوتاه در مورد کتاب و کتابخوانی زدیم.

■ موفقیت شما در عرصه سینما و تلویزیون چقدر مدیون مطالعه در زمینه بازیگری است؟
به نظر من کتاب تنها چیزی است که هیچ وقت تکراری نمی‌شود و در هر زمان می‌تواند به انسان کمک کند. همه انسان‌ها هدف‌شان رسیدن به موفقیت در زندگی است. یکی از مواردی که برای رسیدن به موفقیت در زندگی از آن استفاده کردم، کتاب بود و به مردم هم پیشنهاد می‌کنم که زیاد کتاب بخوانند.

■ شما زمان زیادی در ایران نبودید و تنهایی را خیلی خوب درک می‌کنید. در زمان‌های تنهایی تان چقدر وقت برای کتاب خواندن می‌گذشتید؟

به نظر من کتاب تنها سرگرمی انسان‌ها در هر زمانی است. در زمان‌های تنهایی و به خصوص زمانی که از خانواده و وطن تان دور باشید، طی کردن تنهایی و غربت بالطبع سخت‌تر می‌شود. این مساله برای من هم طبیعتاً سخت و دشوار بود و برای سپری کردن تنهایی‌ام به سراغ کتاب می‌رفتم و در تنهایی، خواندن کتاب تنها چیزی بود که برایم تکراری نمی‌شد.

■ شما در خانواده‌ای هنرمند به دنیا آمدید و بزرگ شدید، کتاب و کتابخوانی در چنین خانواده‌هایی چه جایگاهی دارد؟

کتاب و کتابخوانی به عنوان سرگرمی در ایران به شمار می‌رود و در خانواده ما هم کتاب جایگاه پررنگی دارد.

■ خودتان هم افسراد خانواده تان را به کتاب خواندن تشویق می‌کردید؟

بله من به مطالعه علاقه دارم و خانواده‌ام را به کتاب خواندن و مطالعه تشویق می‌کنم.

■ زمان‌هایی که در ایران زندگی می‌کردید، برای تهیه کتاب به نمایشگاه کتاب می‌رفتید؟

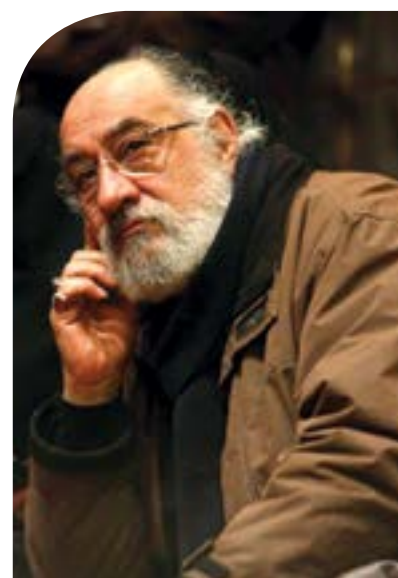
بله، من هم به نمایشگاه کتاب می‌رفتم و زمان‌های خوبی را در میان کتاب‌های گذراندم.

داریوش ارجمند:

شاهنامه

شناسنامه ایران است

بخوانیدش!

■ شما از بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران بازدید کردید؟

بله، من چند روز پیش آمدم و واقعا سرگردانی در غرفه‌ها را مشاهده کردم. به نظر من این موضوع باعث می‌شود که وقت مردم به هدر برود. متأسفانه در کشور ما همیشه مشاهیر در گمنامی می‌مانند و این موضوع تنها مشکل مسئولان نیست بلکه به مردم هم مربوط می‌شود که هیچ اطلاعی از این آدم‌ها ندارند و به دنبال پیدا کردن اطلاعات درباره آنها نیستند. به گفته حسن روحانی رئیس‌جمهور کشورمان، نمایشگاه کتاب فقط زمان بخر و بفروش کتاب نیست، پس باید در زمینه‌های مهم‌تر و اساسی‌تر حوزه کتاب، بیشتر کار شود.

■ پیشنهاد شما برای اینکه نمایشگاه کتاب در سال‌های آینده این مشکلات را نداشته باشد و به استقبال بیشتر مردم از کتاب و کتابخوانی کمک کند، چیست؟

به نظر من نمایشگاه کتاب نباید صرفاً به خرید و فروش کتاب اختصاص پیدا کند و نشست‌هایی که در نمایشگاه برگزار می‌شود بسیار مفیدتر از خرید و فروش کتاب هستند. من خودم در یک نشست شرکت کردم که مربوط به فرهنگ بومی خراسان بود و کارشناسان بسیار خوبی در این نشست به بحث‌های مفیدی پرداختند. نمایشگاه کتاب با این نشست‌ها بیشتر می‌تواند مردم را کتابخوان کند، زیرا این‌گونه برنامه‌ها باعث می‌شود مردم به دنبال کتابی در زمینه بحث‌های مطرح شده در نشست بروند و همین امر باعث می‌شود با هدف و برنامه‌ریزی شده در میان غرفه‌ها به دنبال کتاب دلخواه‌شان باشند. البته مکان برگزاری نمایشگاه کتاب هم بر میزان استقبال مردم تأثیر دارد و آرزو دارم که روزی نمایشگاه بین‌المللی کتاب جای مخصوص داشته باشد.

■ چه کتابی را به مردم پیشنهاد می‌کنید که از نمایشگاه تهیه کنند؟

من آخرین کتابی که خواندم شاهنامه فردوسی بود که استاد رسول مرادی آن را خطاطی کرده است. این کتاب حاوی ۶۶ هزار بیت است که شناسنامه من و مردم من است و متأسفانه فقط در خانه‌ها جنبه زیبایی به کتابخانه‌ها می‌دهد و کسی از این کتاب چیزی نمی‌داند. واقعا جزا آور است که شاهنامه در دانشگاه‌ها و کتابخانه‌ها از چشم دور مانده و از آن هیچ استفاده‌ای نمی‌شود. پیشنهادم به شما و مردم این است که این کتاب ارزشمند را حتماً تهیه کنید و بخوانید.

او را بیشتر در نقش‌های تاریخی و مذهبی دیده‌ایم و می‌توان گفت تأثیرگذارترین نقش در کارنامه هنری‌اش نقش مالک اشتر در سریال «امام علی (ع)» بود که داوود میرباقری کارگردانی آن را بر عهده داشت. او با بازی در همین سریال‌ها بود که به خواندن کتاب‌های تاریخ اسلام علاقه پیدا کرد. ارجمند علاوه بر تاریخ اسلام از طرفداران تاریخ و ادبیات ایران هم هست و شاهنامه فردوسی را شناسنامه خود و مردم ایران می‌داند. ارجمند در نمایشگاه کتاب حضور یافته و حرف‌هایی خواندنی دارد.

■ آقای ارجمند شما با سریال «امام علی (ع)» در ذهن مردم حک شدید و همیشه در نقش‌های جدی موفق بودید. مردم خیلی دوست دارند بدانند چهره‌ای که به شخصیت مالک اشتر در سریال امام علی (ع) جان بخشید، چه کتاب‌هایی را بیشتر مطالعه می‌کند؟

ما ایرانی‌ها تنها ملتی بودیم که اسلام و ولایت را به درستی درک کردیم. هنرمندان ما اخیراً نهج البلاغه نفیسی را به زیبایی خطاطی کرده‌اند که به نظر من همه اینها حاصل عشق الهی مردم ایران است. من از خواندن نهج البلاغه بسیار لذت می‌برم. دیگر اینکه باید گفت ما مشاهیری در ادبیات ایران داریم که به آنها توجه نمی‌شود و در گمنامی مانده‌اند. من کتاب‌های مشاهیر ادبیات ایران را هم مطالعه می‌کنم.

■ شما به عنوان کسی که به ادبیات و تاریخ ایران تعصب دارد، به نظر تان چرا مردم ما نسبت به تاریخ ادبیات کشورشان کم توجه هستند و خیلی اهل خواندن این‌گونه کتاب‌ها نیستند؟

به طور کلی دلیل کم شدن میزان مطالعه مردم را در یک خط یا یک صفحه نمی‌توان توضیح داد و اصلاً کار ساده‌ای نیست، بلکه این یک بحث بسیار جدی است و باید توسط کارشناسان آسیب‌شناسی شود. ما مردم را به زور و با سالی یک بار نمایشگاه برگزار کردن نمی‌توانیم کتابخوان کنیم. به نظرم ما مشکلات جدی‌تری نسبت به بحث مطالعه داریم. مردم ما مشاهیر کشور خود را نمی‌شناسند و وقتی نمایشگاه کتاب برگزار می‌شود مردم به جای اینکه کتاب‌هایی درباره مشاهیر کشور خود بخوانند، در نمایشگاه سرگردان هستند و نمی‌دانند دنبال چه کتابی بگردند.

کارشناسان در سرای اهل قلم از ممیزی کتاب گفتند

ممیزی را قبول داریم اما کیفیتش مهم است

این مترجم پیشکسوت درباره کیفیت ممیزی اعتقاد داشت بر سران کتاب باید شرایط ویژه‌ای داشته باشند: صلاحیت علمی، مراعات قوانین، اخلاق و دانش.

استاد سمیعی با اشاره به خاطرهای از یک دانشجوی انگلیسی گفت: «اگر بررس با نظرات نویسنده موافق نباشد، دلیل نمی‌شود مقابل متن بایستد. یکی از دانشجویان در انگلستان خاطره‌ای از دوران دانشجویی تعریف کرد که به نظر من همسو با همین بحث است. او گفت وقتی پایان‌نامه دکترای خودم را به استاد راهنما ارائه کردم، با اینکه استاد کاملاً با نظرات من مخالف بود، به دلیل اینکه تحقیق و پژوهش کرده بودم و اسناد و شواهد مستدل ارائه داده بودم، نمره بالایی به من داد. این مساله نشان می‌دهد ممیزان باید به روح اثر توجه کنند. نویسنده گاهی برای نقد جامعه مصرفی، یا نقد جامعه بورژوازی و سرمایه‌داری، ناچار به توصیف پلیدی‌های آن است. بنابراین بررس باید آنقدر خبره باشد که پیام اثر را دریافت کند و رمان و داستان را بشناسد.»

جملات سمیعی گیلانی سبب شد دکتر نجفداری پیشنهادهای خود را درباره نحوه اجرای ممیزی این‌گونه اعلام کند: «خلاصه پیشنهاد من در چند مرحله این است: ۱. دولت در سطوح اجرایی، اعمال ممیزی را به ناشران و تشکلهای معتبر و قانونی بسپارد. ۲. دولت این تشکلهای را موظف کند به اجرای درست ممیزی کتاب. ۳. به فرایند اعمال ممیزی، نظارت کامل داشته باشد. ۴. از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی، آیین‌نامه‌ای در این زمینه تدوین شود. این پیشنهادها می‌تواند یک یا دو سال اجرا شود و در بوته آزمایش و محک قرار گیرد تا در نهایت یک نظام‌نامه مدون تنظیم شود.»

در پایان این نشست استاد سمیعی گیلانی، پرسشی را درباره موضوع محوری بحث مطرح کرد: «ممیزی برای چیست؟ برای ایجاد انضباط. من این را نمی‌گویم بلکه بزرگان می‌گویند. انضباط، نتیجه تربیت است نه منتج بر آن. وقتی جامعه‌ای به تربیت برسد، انضباط را مراعات خواهد کرد. اینطور نیست که از پیش قوانینی را برای تربیت مقرر کنیم و بعد به انضباط برسیم. ضمناً تربیت در این حوزه با کیست؟ به نظر من با مقوله «نقد» است. نقد، انضباط ایجاد می‌کند. هم نویسنده و هم مخاطب از راه نقد به انضباط می‌رسند. سلیقه مخاطب هم تصحیح می‌شود. همچنین ما باید به کلام و وحی، قرآن کریم، هم نظر داشته باشیم. خداوند می‌فرماید: «لَّذِينَ يَسْمَعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ». یعنی ما باید شرایطی فراهم کنیم تا مخاطب بتواند نظرات مختلف را بشنود و از بین این نظرات، به ارزیابی برسد. تضارب آراء یکی از مسائل مهمی است که بر سران باید به آن توجه کنند چرا که فکر و اندیشه در این مسیر، تعالی پیدا می‌کند»

سمیعی: ممیزی در تمام کشورهای دنیا وجود دارد. البته باید توجه کرد تمام کشورها در یک سطح فرهنگی نیستند، بنابر این کیفیت ممیزی هم بر اساس سطوح فرهنگی آنها، متفاوت است

در ادامه بحث، دکتر علی زارعی نجفداری (مدیر انتشارات علمی و فرهنگی و رئیس اتحادیه ناشران جهان اسلام) نیز همسو با نظرات دیگران مواردی را مطرح کرد. او در پاسخ به پرسش مجری نشست مبنی بر سپردن ممیزی به افکار عمومی گفت: «سپردن ممیزی به افکار عمومی یعنی اینکه عملاً ممیزی نداشته باشیم. این حرف، در حوزه فرهنگ، یک حرف پوپولیستی است که هیچ پشتوانه منطقی ندارد. این حرف به این معنی است که ما هر چه می‌شود، تولید کنیم و ببینیم باز خوردش چیست و بعد از اینکه بازتاب آن را در جامعه دیدیم، راجع به آن تصمیم بگیریم؛ نتیجه این کار می‌رسد به آثار شایسته فرهنگی که پیامد آثار شایسته در تمام حوزه‌ها خواهد داشت؛ از جمله آثار شایسته اجتماعی و اقتصادی و در نهایت آثار شایسته امنیتی.»

وی تصریح کرد: «به نظر می‌رسد بار سیاسی این موضوع چنان بر اهمیت آن سیطره داشته که متأسفانه گاهی چنین حرف‌هایی زده می‌شود. اما همه می‌دانیم که دستگاه ممیزی ظرفیت ممیزی را ندارد. ممیزی در کشور ما خلاصه شده به چند کلیدواژه که آنها را به کامپیوتر می‌دهند و بر اساس شان ممیزی می‌کنند. ما می‌گوییم ممیزی باید وجود داشته باشد، اما این نازل‌ترین سطح ممیزی است.»

گفته‌های دکتر نجفداری درباره وضعیت ممیزی و شرایط ممیز ادامه یافت تا جایی که استاد احمد سمیعی گیلانی در این باره، نظرات قابل تأملی مطرح کرد: «در نفس ممیزی سخنی نیست، اما در کیفیت آن هست. چه شرایطی و چه کیفیتی؟ ما وقتی با طفل سخن می‌گوییم، همان جملات و مضامینی را به کار نمی‌بریم که هنگام سخن گفتن با یک جوان یا پیر و سالمند. ممیزی در تمام کشورهای دنیا وجود دارد. البته باید توجه کرد تمام کشورها در یک سطح فرهنگی نیستند بنابراین کیفیت ممیزی هم بر اساس سطوح فرهنگی آنها، متفاوت است. کشوری که به لحاظ فرهنگی کودک است، قوای هاضمه‌اش هر سخنی را نمی‌پذیرد و کشوری که در سطح بالاتری قرار دارد، شرایط متفاوت تری دارد. ممیزی بستگی به سطح فرهنگی هر کشوری دارد و بنا به این موضوع باید تعریف شود.»

وی درباره موضوع سپردن ممیزی به افکار عمومی نیز گفت: «مخاطبان خودشان ممیزی هستند و هر اثری با ورود به جامعه، خودبه‌خود ممیزی می‌شود.»

«ممیزی»، «سانسور»، «حذف»، «حک و اصلاح»، «جرح و تعدیل» و... در هر حال، هر صفتی که مفهوم ممیزی را با آن توصیف می‌کنند، در تمام کشورهای دنیا وجود دارد. هیچ کشوری نیست که از این قاعده مستثنا باشد و هیچ دولتی نبوده و نیست که اعمال ممیزی را مردود بداند. این مهم‌ترین نکته‌ای بود که تمام سخنرانان نشست ممیزی کتاب بر آن تأکید داشتند.

این نشست با عنوان «ممیزی؛ هست‌ها و نیست‌ها، باید‌ها و نباید‌ها»، با حضور جمعی از مدیران موسسه انتشارات علمی و فرهنگی در سرای اهل قلم نمایشگاه بین‌المللی کتاب برگزار شد. همه سخنرانان، ممیزی را جزو الزامات کار نشر و کتاب بر شمرند، اما در کیفیت و چگونگی اعمال آن، نظرات مختلفی مطرح شد.

دکتر حسن بلخاری با اشاره به نظر ارسطو در «بوطیقا»، تصفیه نفس (یا اصطلاحاً «کاتارسیس») را هدف و غایت هر اثر هنری و ادبی دانست و تأکید کرد اگر در کتابی، انسان سالم و نیک‌بختی از رهگذر خیر و نیکوکاری به شقاوت برسد، انتشار و مطالعه چنین کتابی برای جامعه به‌ویژه جوانان، مردود است. تبصره دکتر بلخاری بر موضوع ممیزی، کیفیت ممیزی بود: «من اگر بدانم کارم را خبرگان می‌خوانند، نقد و نظر آنها را به دیده منت می‌پذیرم، چرا که اعتقاد دارم نظرات جماعت اهل دانش و خرد و اندیشه، در تکمیل اثر من مؤثر خواهد بود.»

او درباره وضعیت ممیزی در حال حاضر عنوان کرد: «چنانچه نویسنده اطمینان حاصل کند که اثرش بر مبنای خرد و خردورزی داوری می‌شود، امکان ندارد نظرات ممیزان استقبال نکند.»

در ادامه، دکتر احمدی موضوع ممیزی را از زوایا روانشناختی بررسی کرد و گفت: «در دوره نوجوانی، هر انسانی با چهار بحران مهم مواجه است؛ بحران جسمانی، بحران اجتماعی، بحران روانی-عاطفی و بحران شناختی. این بحران مترادف با تغییر و دگرگونی است و در این دوره نیاز به مراقبت دارد. گاهی مطالبی می‌بینیم که با فرهنگ ایرانی-اسلامی در تضاد است و به‌نظم انتشار چنین مطالبی با توجه به بحرانی که یک نوجوان در آن به سر می‌برد، صحیح نیست. البته من بر خورد با ناشران را مجاز نمی‌دانم، اما در مجموع با آقای بلخاری موافقم. به‌خصوص کودکان و نوجوانان در سنینی هستند که نباید هر چیزی را برای مطالعه به آنها بدهیم.»

تسلیم

ستاد برگزاری

بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران

در گذشت مرحوم محمود آقاجان زاده کاشی چی

بنیانگذار و مدیر انتشارات گوتنبرگ

را به خانواده و فعالان صنعت نشر کشور تسلیم می‌گوید.
برای آن مرحوم رحمت و مغفرت و برای خانواده و دوستان
وی صبر و اجر از خدا می‌خواهد.

حدیث کتاب

پیامبر اکرم (ص)

فرشتگان، بال‌های خود را برای جویبده دانش می‌گسترانند و برایش آمرزش می‌طلبند.

بیانات مقام معظم رهبری

کتابخوانی چیزی است که برای یک ملت، فریضه است؛ واجب و لازم است. مردمی که اهل کتاب خواندن باشند، از لحاظ معلومات و ذکاوت و هوشیاری، تفاوت می‌کنند با مردمی که با کتاب و مطبوعات انس نداشته باشند

فراسوی مرزها

ترکیه

آمار مطالعه در ایران در مقایسه با ترکیه بسیار پایین است. این مسئله را حتی می‌توان بر اساس تیراژ کتاب هم بررسی کرد. شمارگان کتاب‌ها در ترکیه تقریباً ۹۷ درصد بالاتر از شمارگان کتاب در ایران است و رقم ۵۰ هزار نسخه برای یک کتاب، در این کشور رقم متوسطی است. حال آنکه در ایران رقم ۱۵۰۰ نسخه را می‌توان رقم متوسطی در نظر گرفت. ۶۴۰۰ ناشری که در ترکیه فعالیت می‌کنند، سالانه موظف هستند ۳۵۰۰ جلد کتاب تولید کنند اما در مقابل این وظیفه، شاهد آن هستیم که سالانه ۲۲۴ میلیون جلد کتاب به قفسه‌های کتابخانه‌های این کشور اضافه می‌شود! آن‌ها بیش از ۶ هزار کتابفروشی دارند و ۱۵۰ مرکز بزرگ توزیع دارند که می‌توانند چنین تعداد کتابی را به راحتی توزیع کنند و به دست مردم برسانند.

وضعیت اقتصاد فرهنگ نیز در این کشور بسیار بهتر از مابقی کشورهای همسایه ایران است و در این سال‌ها به شدت رو به افزایش بوده. آن‌ها در سال ۲۰۱۰ در حوزه نشر و کتاب، بیش از ۱۰۵ میلیارد دلار گردش مالی داشته‌اند.

پیشنهاد ویژه

شرح اسم؛ زندگینامه مقام معظم رهبری

«شرح اسم» عنوان زندگینامه مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای از سال تولد (۱۳۱۸) تا سال پیروزی انقلاب (بهمن ۱۳۵۷) است که به قلم هدایت‌الله بهبودی نوشته شده. این کتاب در انتشارات «موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی» چاپ شده و کارنامه‌ای است مختصر از آغازین کنش‌های سیاسی - اجتماعی مقام معظم رهبری تا پیروزی انقلاب اسلامی. قطع نظر از نقش و موقعیت استثنایی ایشان پس از پیروزی انقلاب اسلامی، بی‌تردید آیت‌الله خامنه‌ای یکی از عالمان تأثیرگذار در تبیین و ترویج اندیشه سیاسی اسلام و برآمدن انقلاب اسلامی ایران است. بنابراین، چنین پژوهشی به معنای بازخوانی و بازگویی بخشی از تاریخ مبارزات ملت ایران است. در این میان، قلم هدایت‌الله بهبودی نیز بدون شک مؤثر بوده و سبک نگارش را لطیف و زیبا کرده است. غرغه انتشارات «موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی» در راهروی ۲۹ سالن اصلی شبستان مصلای امام خمینی (ره)، شماره ۲۶ است.

سخنان بزرگان

سقراط

دانایی، یگانه نیکی است و جهالت، یگانه بدی.

فرانسیس بیکن

انسان را چند چیز آماده می‌کند: مطالعه، نوشتن و مشورت.

هنری دیوید ثورو

چه بسیار کسان که با خواندن یک کتاب، دریچه‌ای نو به زندگی خود گشوده‌اند.

برتراند راسل

از خواندن یک کتاب دو هدف برآورده می‌شود؛ یکی اینکه از آن لذت می‌برید، دیگر آنکه می‌توانید ساعت‌ها درباره‌اش حرف بزنید.

کاتلین نریاس

همین که بدانی در پایان روزی طولانی، کتاب خوبی در انتظار توست، روز را خوش‌تر می‌گذرانی.

حکایت کتابت

خانم‌ها پرلی دیگر ننوشت

بعضی وقت‌ها شهرت دامن نویسنده را می‌گیرد و زمینگیرش می‌کند. خانم‌ها پرلی، نویسنده رمان «کشتن مرغ مقلد» به چنین بلایی دچار شد. «کشتن مرغ مقلد» (که چند بار هم به فارسی ترجمه شده و بر اساس آن، فیلم مشهوری هم ساخته‌اند)، اولین کتاب‌ها پرلی بود. او کتاب را منتشر کرد و بعد از آن ناگهان به شهرت رسید. کتاب، چنان در مردم تأثیر کرده بود و همه را به شور و شوق آورده بود که چندین بار تجدید چاپ شد. اما بعد از آن‌ها پرلی دیگر هرگز نتوانست هیچ کتابی بنویسد؛ حتی یکی! چند ماه بعد از چاپ «کشتن مرغ مقلد»، خبرنگاری از او پرسید: «می‌شه درباره اثر بعدی‌تون توضیحاتی بدید.» خانم‌ها پرلی گفت: «فعلاً نمی‌تونم. چون خیلی سخت می‌نویسم؛ شاید روزی یک صفحه.» در حال حاضر ۵۰ سال از آن روز گذشته و خانم‌ها پرلی اگر روزی یک صفحه هم می‌نوشت، تا به حال چندین جلد کتاب نوشته بود!

بزرگ‌ترین کتاب دنیا متعلق است به یکی از ناشران استرالیایی. این اطلس ۱۲۸ صفحه‌ای به قیمت ۱۰۰ هزار دلار عرضه شده و حتی از اطلسی که در سال ۱۶۶۰ (به عنوان هدیه برای چارلز دوم، پادشاه انگلیس) تهیه شده بود نیز بزرگ‌تر است.

ابعاد این کتاب، ۲ در ۳ متر است و ورق زدن یک برگ از آن، تمام توان انسان را می‌گیرد. تیراژ این کتاب، ۳۱ نسخه بود (!) و تولید آن نیز یک ماه به طول انجامید. دو نسخه از آن نیز به موزه‌ای در امارات فروخته شد.

نقشه‌های موجود در کتاب، تمام قاره‌های جهان را شامل می‌شود و قریب به هزار تصویر نیز دارد. اندازه این کتاب و زحمت تولید آن به اندازه‌ای بوده است که مدیر این انتشارات خود اعتراف می‌کند مطمئناً هیچ‌کس به اندازه ما دیوانه نیست که کتابی را در این اندازه منتشر کند!

اردیبهشت کتاب

ویژه بیست و هفتمین

نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران

■ زیر نظر: کمیته روابط عمومی و اطلاع‌رسانی

■ سردبیران: رضا معصومی، محسن فرجی

■ همکاران: کمال صادقی، یاسر نوروزی، حسام مطهری،

داود پنهانی، ساره گودرزی، الهام عدیمی، حسن همایون، زینب

کاظم‌خواه، الهام برمکی، نغمه فتاحی، حمیدرضا حافظی

■ ویراستاران: حسین محمدیانی، آرزو شهپازی

■ حروفچین: سودابه بیات

■ عکس‌ها: چاوش هماوندی، داود پورامجد، پیمان داورپناه،

عارف طاهر کناره، نجمه صادقی، زهرا قنبری

■ مدیر هنری: محمد مهدی اشرف سمنانی